İŞKUR

2016

KIRŞEHİR

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

KIRŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZARLAR

Boran AYDOĞMUŞ

İş ve Meslek Danışmanı

Özkan ÜNVERDİ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Hızla gelişen ve değişen dünyada ülkelerin en önemli politikaları ve gündem maddelerinin başında istihdam ve işsizlik konusu gelmektedir. Dünya ülkeleri birtakım politika, yatırım ve teşviklerle işsizliği azaltmayı ve istihdamı artırmayı amaçlamaktadır. Ülkemizde de bu alanda ciddi yatırımlar, teşvikler yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir.

İstihdam edilme; bireylere sadece bir gelir kaynağı olmaktan öte kişilerin toplum ile bütünleşmesi ve kaynaşmasını sağlayan, kişinin rehabilitasyon sürecini ve psikolojisini etkileyip refah seviyesini yükseltmeye yarayan temel taşlardan biridir. İstihdam ve işsizlik ile ilgili oluşturulacak tüm plan ve programlarda etkili ve isabetli eylem kararlarının alınabilmesi için işgücü piyasasına hakim olmak ve işgücü piyasasının taraflarını ve dinamiklerini doğru şekilde tanımak gerekmektedir. İlimizdeki işsizlik sorununun ciddi bir şekilde algılanabilmesi ve çözüm yollarının bulunması da ancak yerel işgücü piyasasının analizi ile mümkündür.

Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz ilimizdeki işgücü piyasasının yapısını belirlemek, işgücü piyasası için analizler yapmak ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek, kurum hizmetlerini daha etkin sunabilmek, işsizlik sorunuyla ve bu sorunun temelindeki problemlerle mücadele edip işsizlik sorununa çözüm yolu üretmek amacıyla işverenlerle yüz yüze yapılan kapsamlı bir işgücü piyasası araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu araştırmanın Kırşehir işgücü piyasasına genel bir rehber olması amaçlanmıştır.

İlimizde işgücü piyasası alanında tek olma özelliğini gösteren bu raporun ortaya çıkmasında bizden desteklerini esirgemeyerek bilgi formuna titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize, emeği geçen İŞKUR İl Müdürlüğü çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ediyor, 2016 yılı Kırşehir İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını diliyorum.

Necati ŞENTÜRK
Kırşehir Valisi

ÖNSÖZ

İşsizlik ve yeterli istihdam alanı oluşturamama sorunu günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biridir. Türkiye İşgücü Piyasasının en etkin aktörlerinden biri olma rolünü üstlenen Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), bir yandan istihdam artırıcı çalışma ve projelere ağırlık verirken bir yandan da işsizlik ödeneği aracılığıyla işsiz kalan vatandaşlarımızın yaşadığı sıkıntılara belli oranlarda çare olmaktadır. İşsizlikle mücadele etmeye çalışan ve istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapan Kurumumuzun bu süreci daha etkin yürütebilmesi için tüm ekonomik ve sosyal tarafların dâhil olduğu etkili istihdam politikaları üretmek amacıyla; işgücü piyasasının mevcut durumunu ve işgücü piyasasında ortaya çıkan talepleri detaylı bir şekilde analiz etme gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılması sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumların sağlıklı öngörü ve planlama yapabilmesi için gereklidir. Kırşehir İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunda alınan kararlar ile planlanan aktif işgücü piyasası politikaları ve mesleki eğitim programlarının tespitinde doğru kararlar alınması açısından da son derece önemlidir. Alınan kararların etkin bir şekilde işgücü piyasasına yansıtılabilmesi ise ilin işgücü yapısını bilmek ile mümkün olacaktır. İşgücü piyasasına hakim olacak, bu alanda doğru tespitler yapacak ve İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında alınacak kararlara ışık tutacak bir araştırma, tüm işgücü piyasası aktörleri için son derece önemlidir.

Bu noktadan hareketle 2016 yılı 8 Nisan – 6 Mayıs tarihleri arasında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen işyerlerine kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Çalışma kapsamında Türkiye genelinde toplam 88 bin 966 işyeri ziyaret edilmesi

planlanmıştır. Bu işyerlerinin 58 bin 426 tanesinden cevap alınmıştır. İlimizde bu kapsamda 20 kişi ve üzeri çalışanı olan 154 işyerinden 135 işyerine ulaşılmıştır ve çalışma yapılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu vesileyle raporun ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formunu dolduran tüm işverenlerimize, çalışmada emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederek araştırma sonucu hazırlanan raporun tüm işgücü piyasası aktörlerine hayırlı olmasını dilerim.

Metin Ülgen KAYA

Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iv
TABLOLAR LİSTESİ v
ŞEKİLLER LİSTESİ vi
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ viii
GİRİŞ 1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Kayıtlı İşsiz 4
Açık İşler 6
İşe Yerleştirmeler 7
Mesleki Eğitim Faaliyetleri 9
İşsizlik Ödeneği 11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 49
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 57
SONUÇ 64
KAYNAKÇA 66
EKLER 67
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 67
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI 75
EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 78

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) ... 2
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015) ... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) ... 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015) ... 10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015) ... 11
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015) ... 11
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları ... 15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 24
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 26
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 28
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 29
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 31
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 32
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 37
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı ... 38
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 40
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması ... 41
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 42
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 43
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 43
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 45
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 46
Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması ... 47
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 48
Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler ... 49
Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 51
Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler ... 52
Tablo 30: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri ... 55
Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri ... 56
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 58
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 58
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 59
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015) 8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı 16
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 17
Şekil 7: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı 18
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı 19
Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı 20
Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı 21
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 34
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 36
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı 38
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 39
Şekil 23: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 41
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 50
Şekil 25: Sektörlere Göre ElemanTemininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 50
Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı 52
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 53
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 54
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 61
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 62

KISALTMALAR

EUROSTAT:	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP:	İşbaşı Eğitim Programı
İKO:	İşgücüne Katılma Oranı
İO:	İşsizlik Oranı
İPA:	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR:	Türkiye İş Kurumu
NACE:	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO:	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP:	Resmi İstatistik Programı
TÜİK:	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP:	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK' in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Kırşehir ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 46,6; İstihdam Oranı yüzde 43,1ve İşsizlik Oranı yüzde 7,3 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Kırşehir ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. Ancak işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Kırşehir ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 7 bin 188'dir. Bu sayının yüzde 53,6'sı kadınlardan, yüzde 46,4'ü de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz 2 bin 453 kişi ile Beden İşçisi(Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Kırşehir ilinde 9 bin 694 kişilik açık iş alınmış olup, en fazla açık iş 4 bin 238 kişi ile Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 4 bin 926 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 24'ünü kadınlar, yüzde 76,0'sını ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi (Genel) olmuştur. Kırşehir İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 94'ü bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Satış Danışmanı meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Kırşehir İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 154 olup 135 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup ülke genelinde 17 sektörde ilimizde de 2 sektörde 20+ işyeri bulunmadığı için 15 sektörde tam sayım yapılmıştır. Kırşehir ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 6 bin 326 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 5 bin 644 çalışan erkeklerden, 682 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 66,3'ü kadınların ise yüzde 15'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 44,2 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 142,3'dür. Kırşehir ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri Montajcılar meslek grubudur.

Kırşehir ilinde açık iş oranı yüzde 3,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Kırşehir ili açık iş oranı bakımından yaklaşık yüzde iki puanlık farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 88,8 ile

İmalat sektörüdür. Kırşehir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 86,6'dır. Kırşehir ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Forklift Operatörü, Kasiyer, İş Makineleri Operatörü, Beden İşçisi (Temizlik), Şoför-Yük Taşıma, Mekanik Bakım Onarımcısı, Gaz Altı Kaynakçısı, Büro Memuru (Genel) ve Mobilya Satış Elemanıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 93'ü için Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Kırşehir ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 44,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Kırşehir ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Kırşehir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Şoför-Yük Taşıma ve Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı) meslekleri takip etmektedir. Kırşehir ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İş Başvurusu Olmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7'si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kırşehir ilinde işverenlerin yüzde 13,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 2,3 olup, ülke genelinden daha düşük bir oran öngörülmüştür.

GİRİŞ

Kırşehir İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Kırşehir İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Kırşehir ilinde 8 Nisan–6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Kırşehir ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasaların etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre TR71 olarak sınıflandırılan iller Kırşehir, Aksaray, Nevşehir, Kırıkkale ve Niğde'dir.

İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Kırşehir ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	36,9	11,1	32,8
2009	41,5	15,6	35,0
2010	43,5	10,8	38,8
2011	42,9	8,5	39,3
2012	43,4	7,4	40,2
2013	46,6	7,3	43,1

Kaynak: TÜİK

Tablo 1'de Kırşehir ili için TÜİK' in yayımlamış olduğu temel işgücü göstergelerinden işgücüne katılma oranı, istihdam ve işsizlik oranlarına yer verilmiştir. İşgücüne katılma oranı, istihdam edilenler ve işsizlerden oluşan işgücünün çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Bir ülkede işgücüne katılma oranının yükselmesi, çalışma çağındaki nüfus içerisindeki daha çok kişinin işgücü piyasasında bulunması ve atıl durumda olan işgücünün istihdam olma şansının artması anlamına gelmektedir. İstihdam oranı ise istihdam edilenlerin çalışma çağındaki nüfusa; işsizlik oranı da işsizlerin işgücüne oranlanması suretiyle hesaplanmaktadır. Yalnız işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranları tek başına bir anlam ifade etmemekte, tüm bu oranlar eğitim durumu, cinsiyet, medeni hal, sahip olunan beceriler, sektörün durumu gibi faktörlerle beraber analize dahil edilmelidir.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

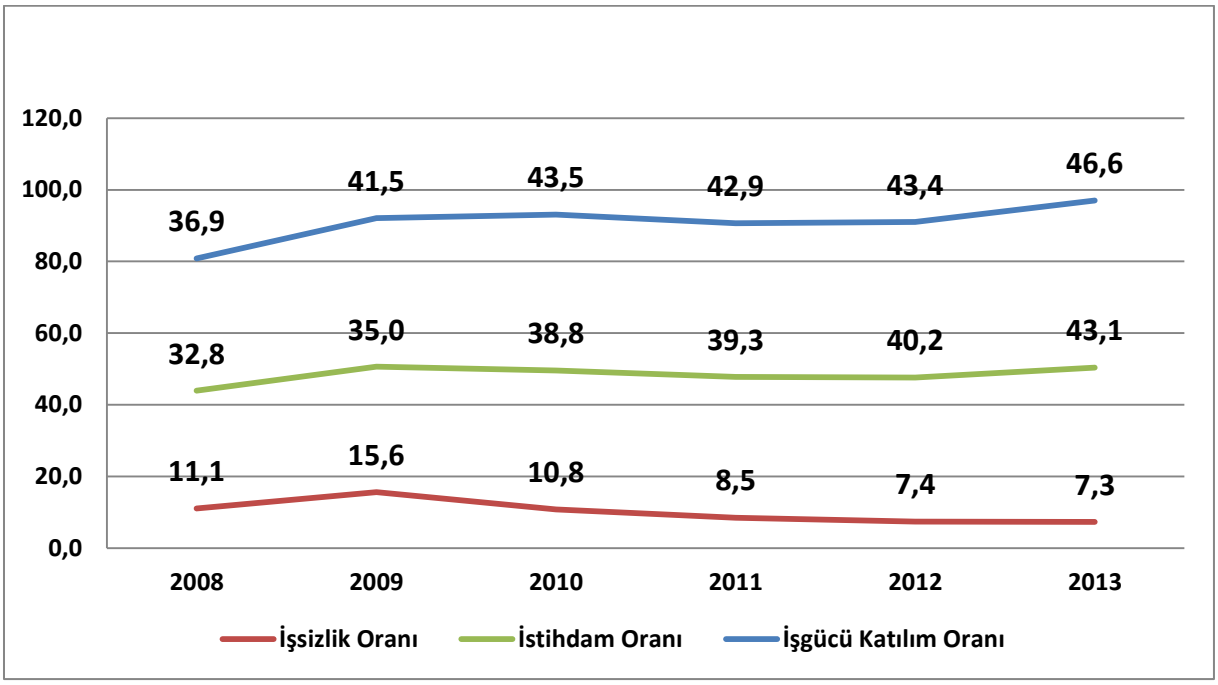

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2011 yılında bir önceki yıla göre ufak bir düşüş göstermiş olup diğer yıllarda bir önceki yıllara göre artış göstermiştir. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun genel olarak artış gösterdiği görülmektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden istihdam oranı ise 2008-2013 yılları arasında sürekli olarak artış eğilimi göstermiştir. Bu durum yorumlanacak olursa çalışabilir yaştaki kişi

sayısının çoğalması ve buna bağlı olarak istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişmesiyle çalışabilir çağa gelen kişilerin işgücüne katılım göstermesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranının 2009 yılından sonra bir önceki yıla göre düşüş gösterdiğini görmekteyiz. Bu durum yorumlandığında çalışma çağına gelen nüfusun arttığı ve istihdam alanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi gibi oldukça detaylı bilgilerine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz ya da daha iyi şartlarda iş arayan kişiler olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Kırşehir ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

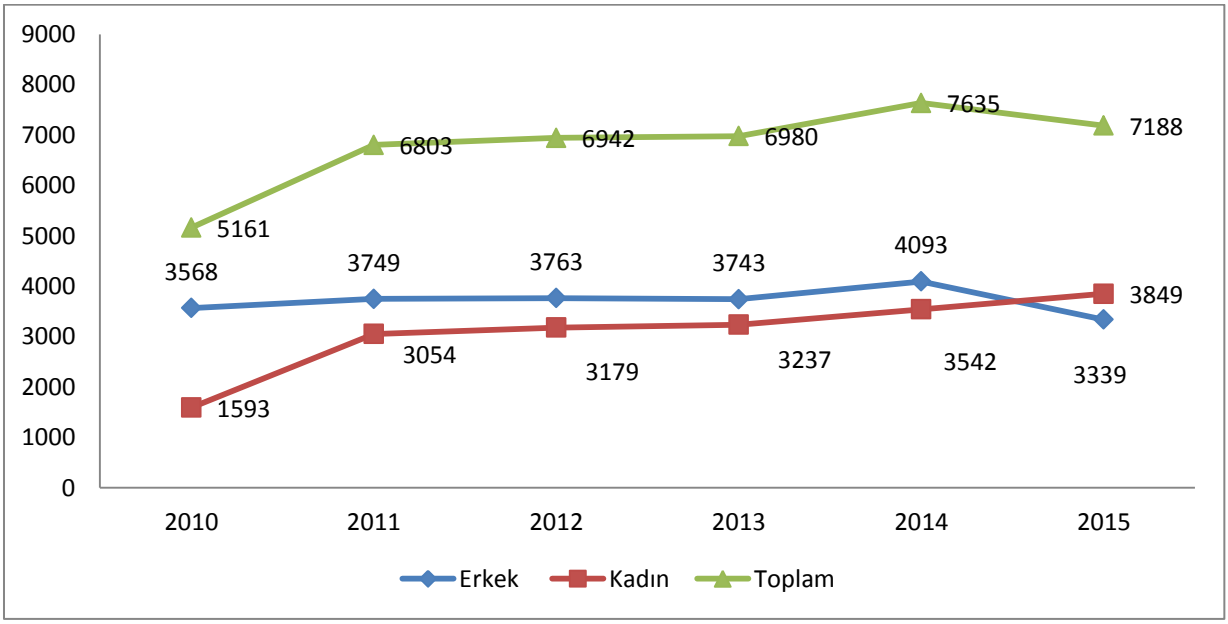

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Kırşehir ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 5 bin 161 kişidir. Bunların 3 bin 568'i erkeklerden, geri kalan bin 593 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 7 bin 188 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir. Şekil incelendiğinde kadın işsiz sayısındaki artış göze çarpmaktadır. Bunun nedeni olarak kadınlara yönelik istihdam politikaları kadınların işgücüne katılımının artması ve Toplum Yararına Programların daha yoğun kullanılmasını söyleyebiliriz.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	2.453
Beden İşçisi (Temizlik)	468
Büro Memuru (Genel)	362
Satış Danışmanı	222
Sekreter	208
Ön Muhasebeci	122
Temizlik Görevlisi	115
Garson (Servis Elemanı)	107
Şoför-Yük Taşıma	99
Reyon Görevlisi	94
Diğer Meslekler	2.938
Toplam	**7.188**

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Kırşehir ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Kırşehir ilinde kuruma kayıtlı 2 bin 453 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) gibi meslekler takip etmiştir. Tabloda görüldüğü üzere Kırşehir ilinde kuruma kayıtlı işsizlerin meslek dağılımına baktığımızda ilk iki mesleğin nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ve toplam kayıtlı işsizlerin %41'inde bu mesleklerin ekli olduğunu görmekteyiz. Bu meslekleri Satış Danışmanı, Sekreter, Ön Muhasebeci Temizlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Şoför-Yük Taşıma ve Reyon Görevlisi meslekleri izlemiştir. Kırşehir ilinde kuruma kayıtlı kişilerdeki ekli meslekler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğinin olmasının bazı nedenleri arasında, Kırşehir ilinde vasıfsız kişi sayısının fazla olması ve nitelikli personel bulamayan işverenlerin personel ihtiyacını niteliksiz personel ile karşılamak istemesini sayabiliriz.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

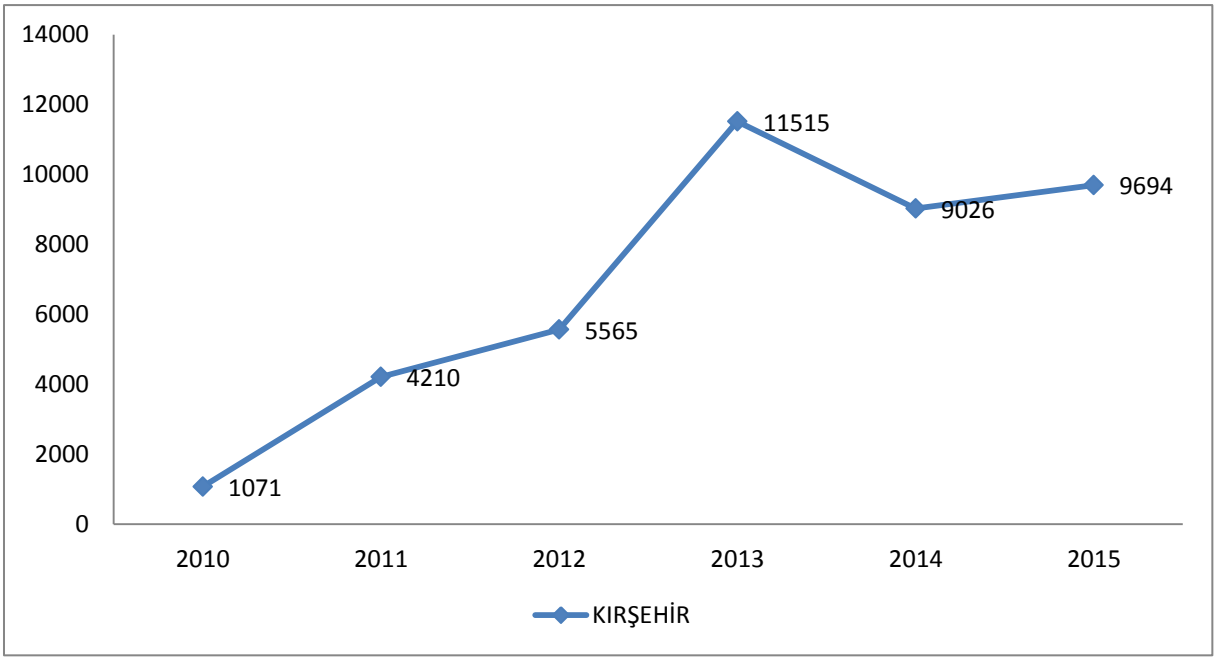

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 71 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılına gelindiğinde 9 bin 694 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının artması, Kurum personel sayısının artması ve daha özverili çalışması, İŞKUR hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerinin artışı yer almaktadır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	4.238
Beden İşçisi (Temizlik)	642
Satış Danışmanı	388
Reyon Görevlisi	309
Güvenlik Görevlisi	244
Garson (Servis Elemanı)	226
Şoför-Yük Taşıma	209
Kasiyer	154
Büro Memuru (Genel)	153
Ön Muhasebeci	121
Diğer Meslekler	3.010
Toplam	**9.694**

Kaynak: İŞKUR

Kırşehir ilinde 2015 yılında 9 bin 694 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde olduğu gibi ilk 2 sırada Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri sonrasında ise Satış Danışmanı mesleği, Reyon Görevlisi mesleği yer almıştır. Daha sonra bu meslekleri Güvenlik Görevlisi Garson (Servis Elemanı) Şoför-Yük Taşıma, Kasiyer, Büro Memuru (Genel) Ön Muhasebeci meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Kırşehir ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

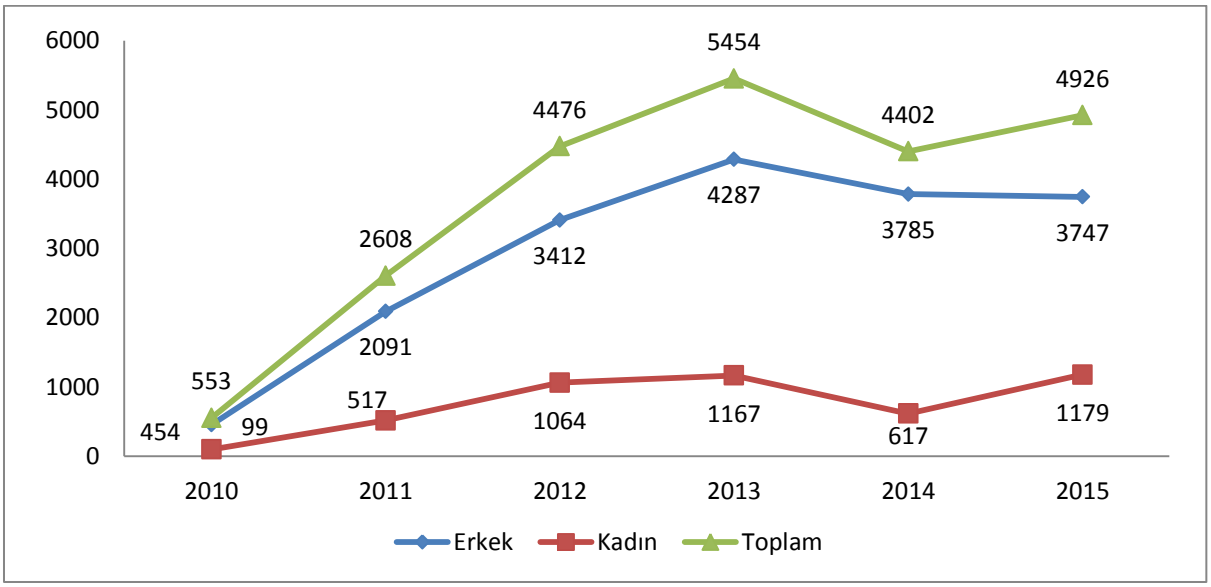

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 553 olan Kırşehir ilinde işe yerleştirilenlerin 454'ü erkeklerden, geri kalan 99 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2015 yılına kadar sadece 2014 yılında bir önceki yıla göre düşüş eğilimi göstermiştir diğer yıllarda hep bir önceki yıldan yüksek işe yerleştirme olmuştur. 2015 yılında Kırşehir ilinde 4 bin 926 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 76,1'i erkekler, yüzde 23,9'u ise kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 4’te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında bir önceki yıla göre düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak ilerleyen yıllarda istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	2.865
Beden İşçisi (Temizlik)	412
Güvenlik Görevlisi	239
Reyon Görevlisi	177
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	95
Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	92
Mobilya Döşeme İşçisi	73
Şoför-Yük Taşıma	67
Büro Memuru (Genel)	66
Satış Danışmanı	60
Diğer Meslekler	780
Toplam	**4.926**

Kaynak: İŞKUR

Kırşehir ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği öne çıkmıştır. Kırşehir ili için Beden İşçisi (Genel) mesleğinde; en fazla kayıtlı işsiz olması ve en fazla açık işin işverenler tarafından verilmesi doğal olarak kendisini işe yerleştirmede göstermiş olup 4 bin 926 işe yerleştirmenin 2 bin 865'i bu meslekte gerçekleşmiştir. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik), Güvenlik Görevlisi, Reyon Görevlisi, Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı, Tarım İşçisi (Tarım Ürünleri) Mobilya Döşeme İşçisi Şoför-Yük Taşıma, Büro Memuru (Genel), Satış Danışmanı meslekleri takip etmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Kırşehir ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	31	664	577	1076	6	157	614	1.897	89	4.475
2014	24	383	209	292	3	76	236	751	41	1.220
2013	16	365	91	146	0	0	107	511	71	1.294
2012	31	682	94	169	2	54	127	905	44	556
2011	21	418	42	83	3	75	66	576	18	192
2010	35	630	47	98	5	124	87	852	19	267

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam 614 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 897 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 87 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının 614'lere çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 852 iken 2015 yılında bin 897 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında 47 programın açıldığı ve bu programlardan 98 katılımcının faydalandığı görülmekteyken, 2015 yılında 577 program açılmış ve bin 76 kişi işbaşı eğitim programlarından katılımcı olarak yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 31 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 664 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında 5 program düzenlenmişken bu sayı 2015 yılında 6'e yükselmiş ve katılımcı sayıları da 124'den 157'e yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

Toplum yararına programlar dahilinde ise 2015 yılında 89 program düzenlenmiş olup bu programlardan 4 bin 475 kişi faydalanmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Kırşehir ilinde 2015 yılında toplam bin 490 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 946'sı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği	
	Başvuru Sayısı	Hak eden Sayısı
2015	1.490	946
2014	1.177	702
2013	1.143	715
2012	994	628
2011	557	439
2010	637	542

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	165
Beden İşçisi (Temizlik)	42
Satış Danışmanı	29
Şoför-Yük Taşıma	25
Büro Memuru (Genel)	21
Reyon Görevlisi	17
Aşçı	16
Sekreter	15
Beden İşçisi (İnşaat)	14
Pazarlamacı	13
Diğer Meslekler	589
Toplam	**946**

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7’de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır. Kırşehir ili işgücü piyasası içinde Beden İşçisi (Genel) mesleği ön planda olduğu önceki tablolarda görülmekteydi. Zira alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde bu meslek ilk sırada yer almıştı. İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde de bu mesleğin ön planda olduğu görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 165 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmışken Beden İşçisi (Temizlik) mesleğinde bu sayı 42 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Satış Danışmanı, Şoför-Yük Taşıma, Büro Memuru (Genel), Reyon Görevlisi, Aşçı, Sekreter, Beden İşçisi (İnşaat) ve Pazarlamacı meslekleri takip etmiştir. Tablo 7’den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yönelik iyi bir çalışmadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Kırşehir ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Kırşehir ilinde 143 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 6 bin 326 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Kırşehir ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Kırşehir ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	37
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	30
İmalat	27
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	14
Eğitim	8
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	7
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3
Ulaştırma ve Depolama	2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	1
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	1
Bilgi ve İletişim	1
Kırşehir	**143**

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Kırşehir ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 25,9'u İnşaat sektöründe yer almaktadır. Arz verileri incelenirken kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme verilerinde İnşaat sektörünün Kırşehir ili için önemi ortaya çıkmıştı. Diğer bir ifadeyle İnşaat sektörü Kırşehir ili için önde gelen bir sektör durumundadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il

genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21'i bu sektörde bulunmaktadır. Kırşehir ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden yaklaşık her 2 işyerinden bir tanesi İnşaat veya Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Bilgi ve İletişim sektöründe bulunmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Kırşehir ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Bilgi ve İletişim sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı

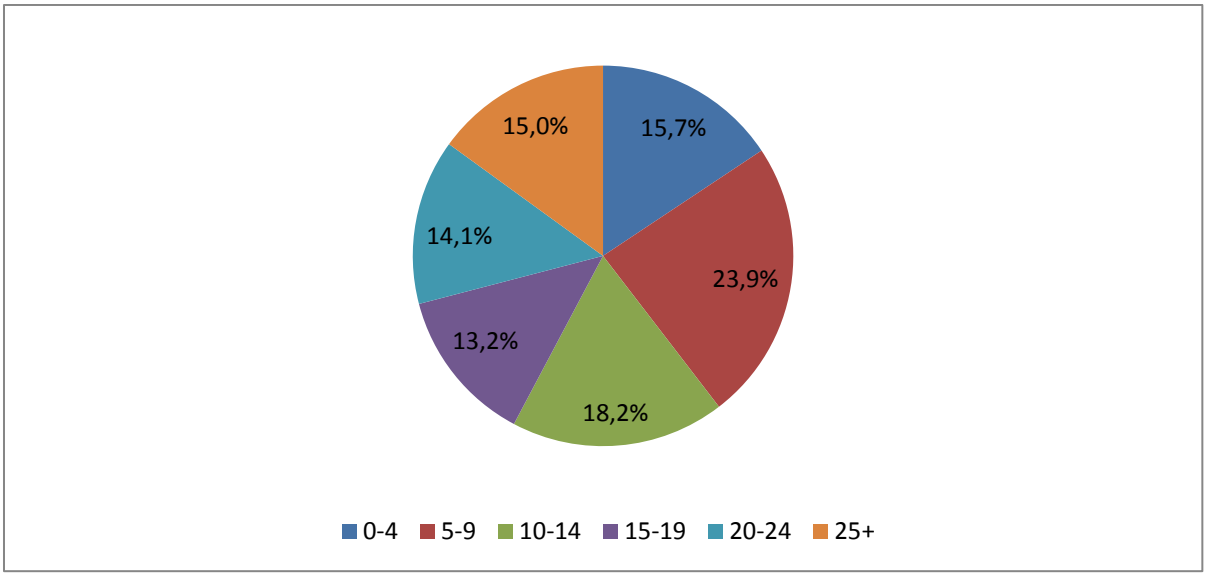

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Kırşehir ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 23,9'u 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 18,2'dir. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 4 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

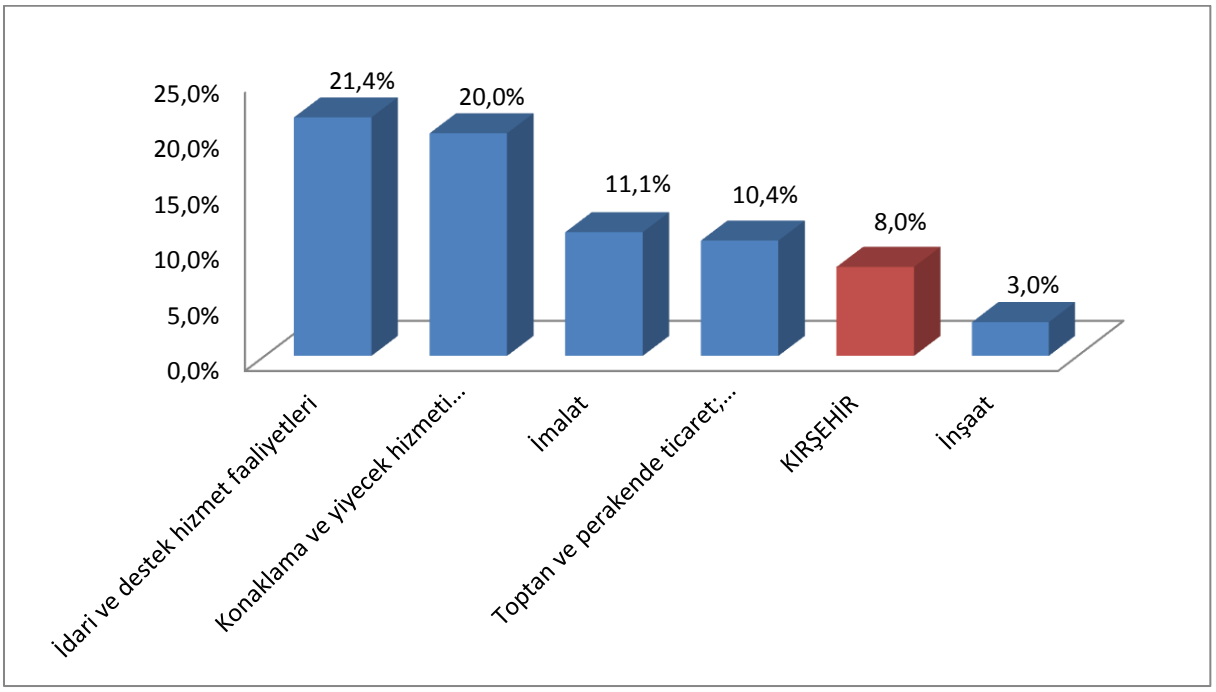

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 21,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Kırşehir ili genelinde bu oran yüzde 8 olarak gerçekleşmiştir. Kırşehir ilinde ikinci sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 20'sinde part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü ve dördüncü sırada ise yüzde 11,1 ile İmalat sektörü ve yüzde 10,4 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat gibi sektörlerde işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Bu sektörde özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

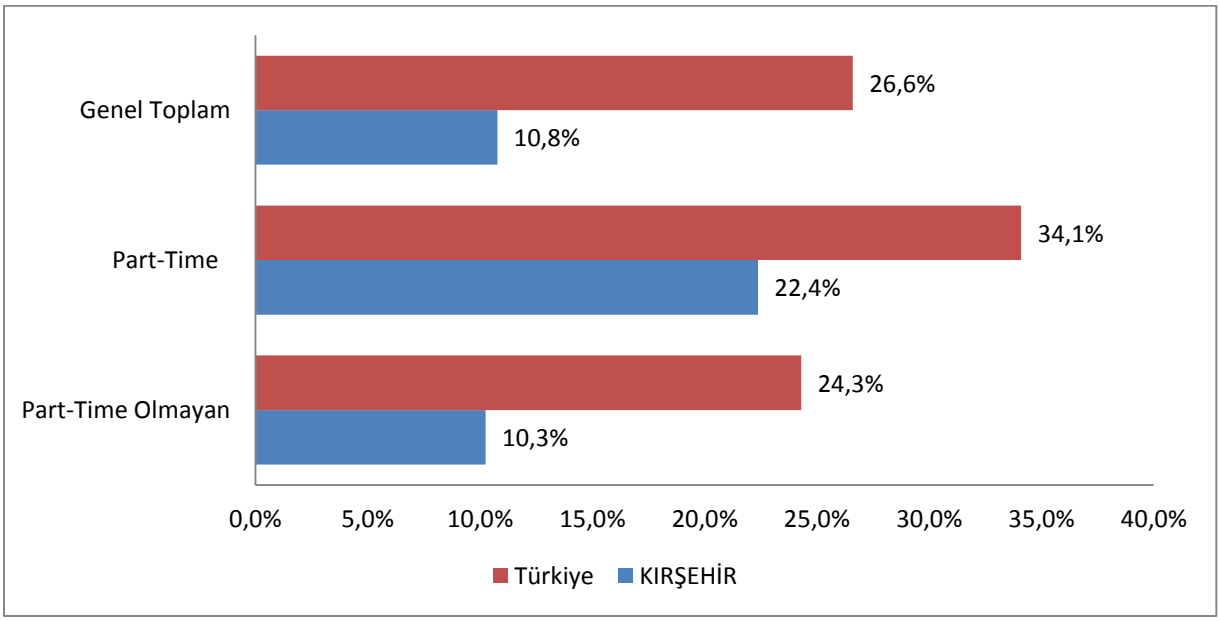

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Kırşehir ilinde bu oran yüzde 10,8 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Kırşehir ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 22,4 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 10,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır. Kırşehir ilinde de Türkiye verilerinde olduğu gibi part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

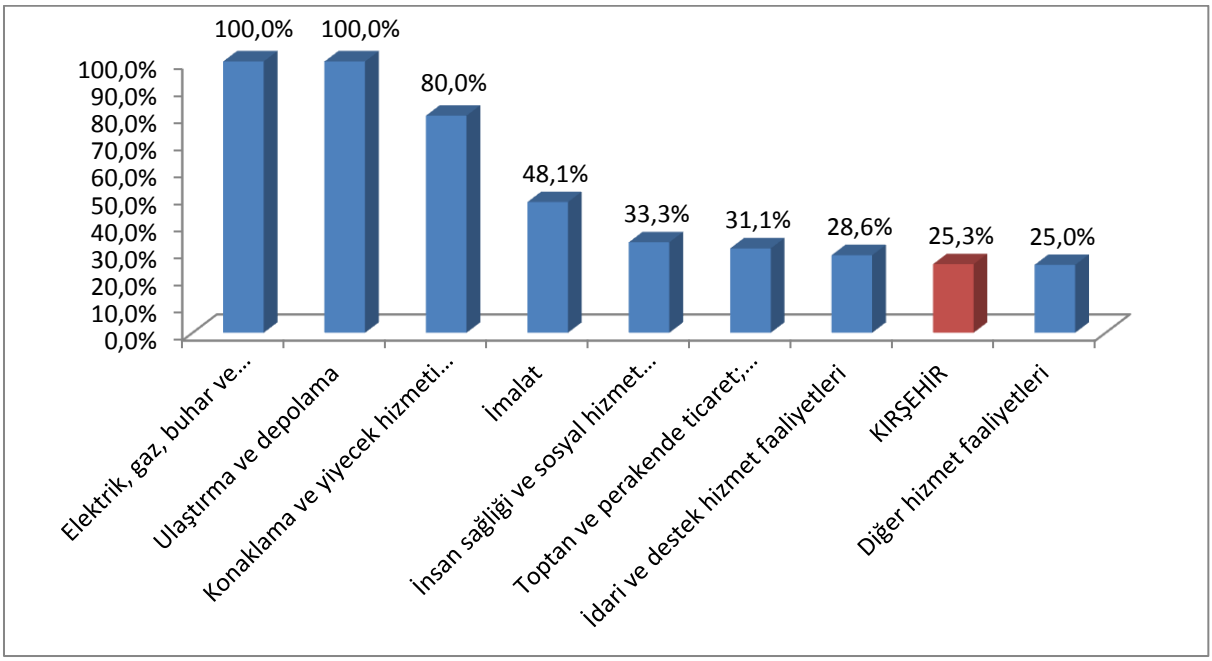

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde işyerlerinin yüzde 25,3'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Kırşehir ilinde araştırma kapsamındaki 20+ işyerlerinden Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Bu iki sektörden sonra en fazla vardiyalı çalışma yapan sektör ise Konaklama ve Yiyecek İçecek Hizmeti Faaliyetleri sektörüdür. Bu sektördeki oran yüzde 80'dir. Araştırma kapsamında 20+ işyerlerinden en fazla paya sahip sektör İnşaat sektörünü iken grafikte ise yer almamıştır. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Kırşehir ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

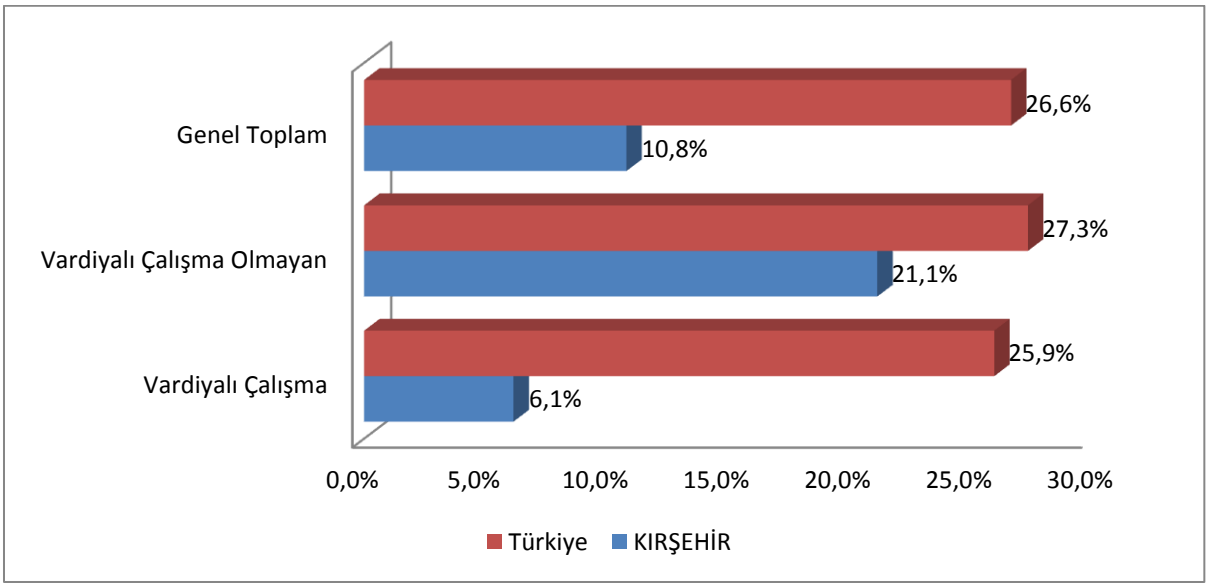

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 6,1'i kadın, yüzde 93,9'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 21,1'e yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Kırşehir ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 10,8'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 1'i kadın 9'u erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına uzak bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Kırşehir ilinde çok daha fazla belirgindir.

Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

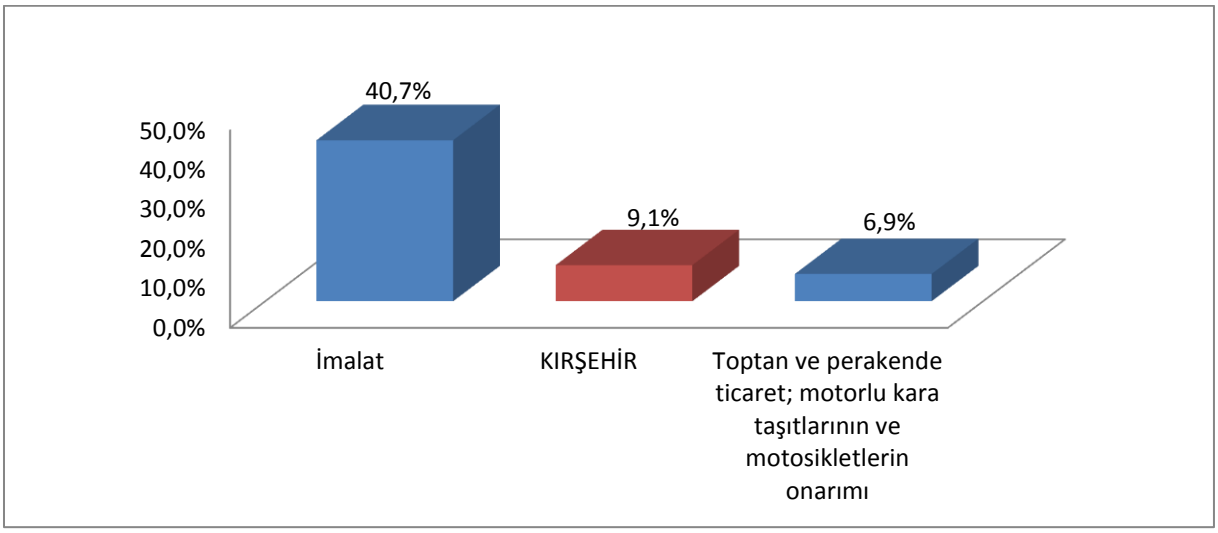

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde araştırma kapsamına giren 15 sektörden 2 sektörde bulunan işyerlerinden bazıları ihracat yaptığını belirtmiştir. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 40,7'si ihracat yapmakta, Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründeki ihracat yapan işyerleri oranı ise yüzde 6,9'dur.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce İmalat sektörünün Kırşehir ili için söylenen, öncü sektör olma hususu akıllara gelmektedir. Kırşehir ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

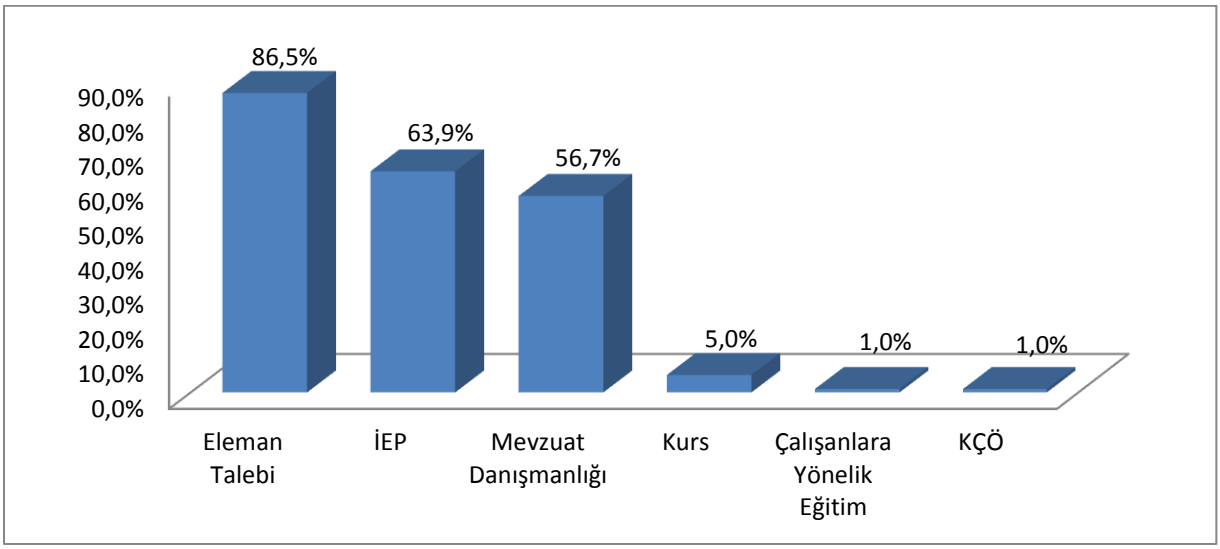

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 70,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu bağlamda Kırşehir ilindeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir diyebiliriz.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İŞKUR'dan eleman talebi noktasında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 86,5'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlarken yüzde 63,9'u İşbaşı Eğitim (İEP) alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Özellikle son dönemlerde işverenlerin işbaşı eğitim programlarına olan ilgisi Kırşehir ilinde işverenlerin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmasında kendisini göstermiştir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

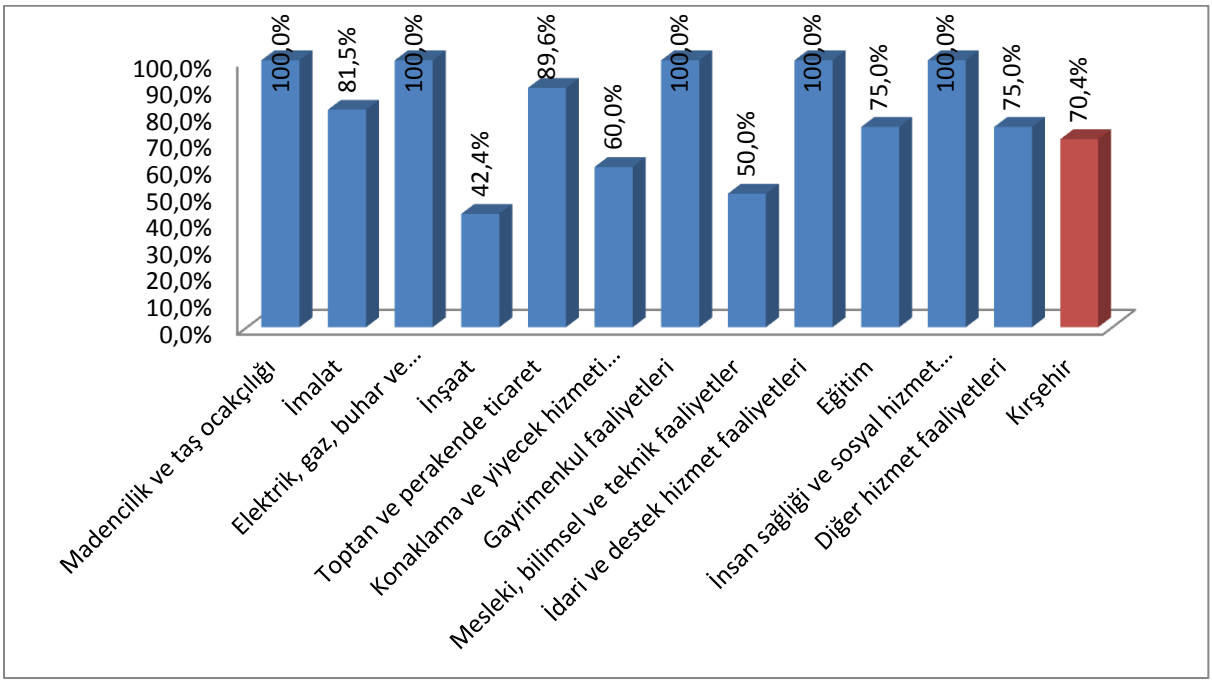

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Araştırma kapsamında Kırşehir ilinde Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Yine bu sektörlerde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. En az oranda faydalanan sektörler ise İnşaat ve Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerindeki işyerleri olmuştur.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Satır Etiketleri	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	0,0%	100,0%	90,9%	4,5%	13,6%	63,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	78,6%	42,9%	0,0%	0,0%	35,7%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	96,1%	53,8%	0,0%	3,9%	46,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	66,7%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	64,3%	42,9%	0,0%	0,0%	78,6%
Eğitim	0,0%	83,3%	33,3%	0,0%	0,0%	66,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	66,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	33,3%	66,7%	100,0%	0,0%	33,3%	33,3%
Kırşehir	**1,0%**	**86,5%**	**63,9%**	**1,0%**	**5,0%**	**56,7%**

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin hepsi hem işbaşı eğitim programı hizmetinden hem de eleman talebi alanındaki hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki işyerleri ise hem eleman talebi hem de İşbaşı Eğitim Programı (İEP) hizmetlerinden yararlanmışlardır.

Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranı yüzde 100 olarak gerçekleşmiştir. Bu sektörde hizmetlerden yararlanan işyerleri içinde sadece İşbaşı Eğitim Programı (İEP) hizmeti göze çarpmaktadır.

Eleman talebi hizmeti için mutlaka tüm işyerlerinin İŞKUR'dan faydalandığı diğer sektörler ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde göze çarpan diğer bir husus sadece İmalat sektöründeki işyerlerinin yüzde 4,5'u İŞKUR'un KÇÖ hizmetinden faydalanmıştır. Kırşehir'de araştırma kapsamına giren işyerlerinden KÇÖ' den faydalanan işyeri sayısı yüzde 1'dir. Diğer sektörlerde bu hizmetten yararlanan işyeri bulunmamaktadır. Eğitim sektöründeki hizmetlerden faydalanan işyerlerinin yüzde 83,3'ü eleman talebi, yüzde 33,3'ü İşbaşı eğitim programı yüzde 66,7'si ise mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden faydalanmıştır.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Kırşehir ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

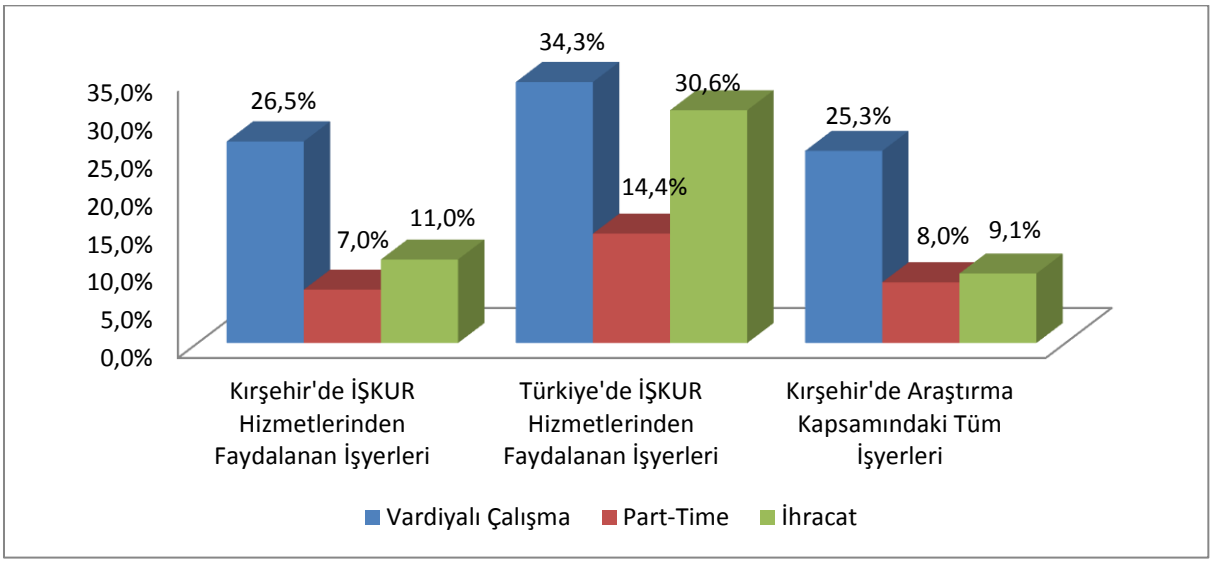

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Kırşehir ilinde ise bu oran yüzde 26,5 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Kırşehir ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 25,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Bu farklar part-time çalışma yapılan işyerleri, ihracat yapan ve vardiyalı çalışma yapan işyerleri için de hemen hemen aynıdır.

Kırşehir ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri il geneline göre bir puan daha yüksek oranda vardiyalı çalışma, iki puan oranında fazla ihracat ve bir puan daha az oranda part-time çalışma yapmaktadır.

Mevcut İstihdam

Kırşehir ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Kırşehir ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 6 bin 326 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 5 bin 644 çalışan erkeklerden, 682 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	26	0	26
İmalat	3.740	102	3.842
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	38	10	48
İnşaat	271	33	304
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	542	174	716
Ulaştırma ve depolama	8	0	8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	109	23	132
Bilgi ve iletişim	2	2	4
Finans ve sigorta faaliyetleri	20	0	20
Gayrimenkul faaliyetleri	18	1	19
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	77	12	89
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	495	105	600
Eğitim	119	86	205
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	56	96	152
Diğer hizmet faaliyetleri	123	39	162
Kırşehir	**5.644**	**682**	**6.326**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Kırşehir ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Kırşehir ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 66 oranında, kadınlarda ise yüzde 15 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10 incelendiğinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

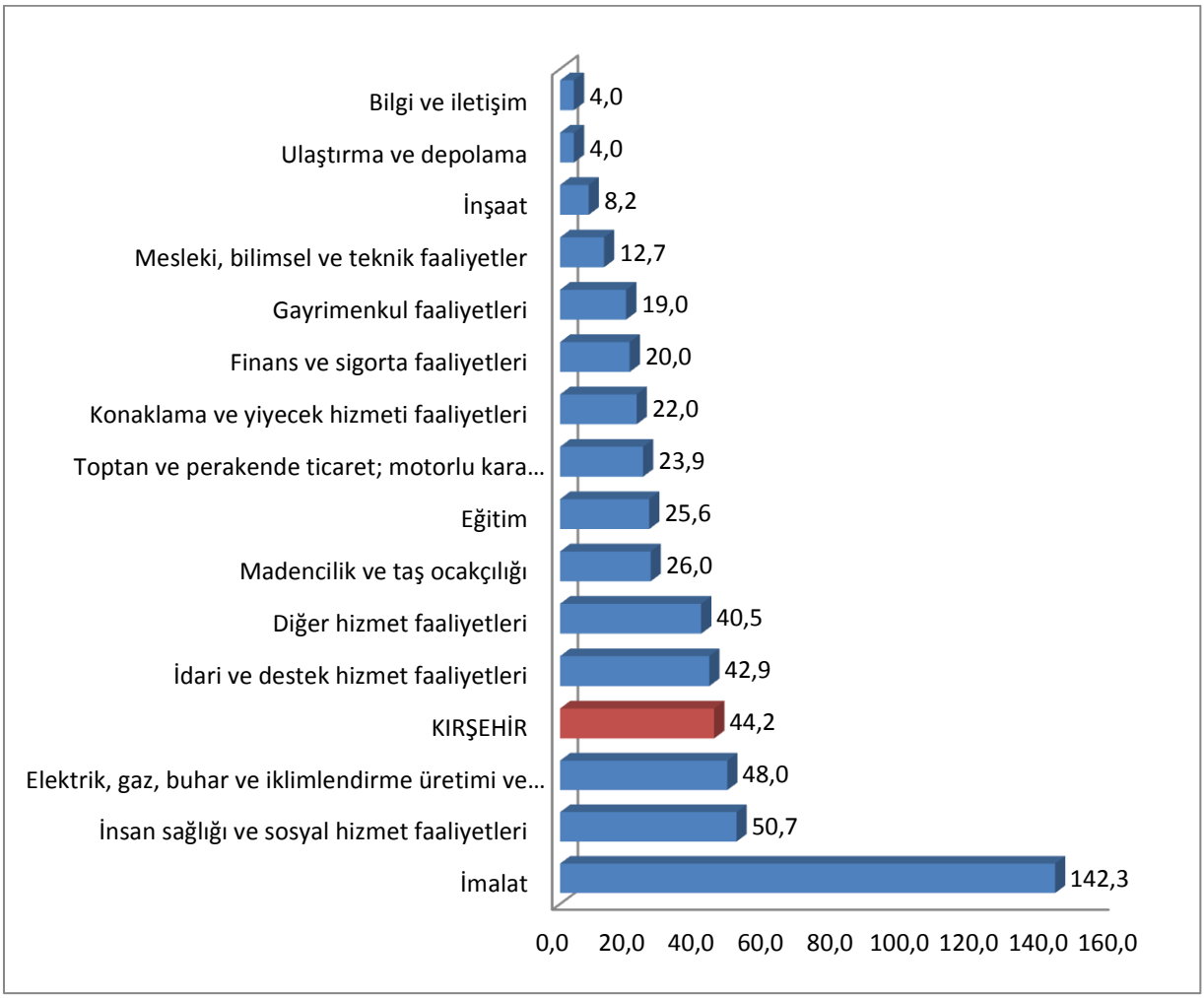

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Kırşehir ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 44,2 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 142,3; ikinci sırada bulunan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe 50,7 kişi ve üçüncü sırada bulunan Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe 48 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektörünün Kırşehir ili için en yüksek istihdamı barındıran bir sektör olduğu daha önce ifade edilmişti. İmalat sektöründeki işyeri sayısının da diğer sektörlere nazaran daha fazla olması ortalama çalışan sayısı sıralamasında bu sektörün ilk sırada olmasının sebebini oluşturmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	311	105	416
Hizmet ve Satış Elemanları	420	111	532
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	753	184	937
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	12	45	57
Profesyonel Meslek Mensupları	388	165	553
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	966	17	983
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	828	23	851
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.826	13	1.839
Yöneticiler	140	17	157
Kırşehir	**5.644**	**682**	**6.326**

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Bu meslek grubundaki çalışanların çok olması ilimizde faaliyet gösteren lastik üretimi yapan firma ile alakalıdır. Toplam çalışanların yüzde 29'u, erkek çalışanların yüzde 32'si ve kadın çalışanların yüzde 2'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 16 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar incelendiğinde ise; yüzde 80 oranında erkeklerin, yüzde 20 oranında ise kadınların olduğu görülmektedir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Bilgi ve İletişim Sektörü olmuştur.

Kırşehir ilinde Hizmet Sektöründeki son dönemlerdeki artışın da istihdam verilerine yansıdığını görmekteyiz. İlerleyen yıllarda bu sektördeki istihdam artışının verilere yansıyacağını düşünülmektedir.

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	377	131	508
5-9	657	222	879
10-14	614	102	716
15-19	306	75	381
20-24	778	53	830
25+	2.913	99	3.012
Kırşehir	**5.644**	**682**	**6.326**

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilindeki araştırma kapsamındaki işyerlerinin yaşına ve cinsiyetine göre çalışan sayısı dağılımına bakıldığında 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 26'sı kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 25; 10-14 yaş arasındaki işyerleri için yüzde 14; 15-19 yaş arasındaki işyerleri için yüzde 20 olarak gerçekleşmiştir. 20-24 yaş arasında olan işyerlerinde kadınların oranı yüzde 6 ve 25+ yaş için yüzde 3'ü olarak gerçekleşmiştir.

25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı yüzde 15,4'dür. Ancak toplam işyerleri içindeki payı az olmasına rağmen toplam çalışanların yüzde 48'i 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde istihdam edilmektedir.

Tablo 13'de ise Kırşehir ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk dört mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Lastik Teknisyeni, Beden İşçisi (Genel) ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri hem toplam çalışanlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk iki mesleği oluşturmaktadır. Kadın çalışanlar arasında ise ilk iki sırada Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) meslekleri yer almaktadır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)	Temizlik Görevlisi	Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)
Lastik Teknisyeni	Büro Memuru (Genel)	Lastik Teknisyeni
Beden İşçisi (Genel)	Domates Yetiştiricisi	Beden İşçisi (Genel)
Şoför-Yük Taşıma	Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma
Forklift Operatörü	Beden İşçisi (Temizlik)	Büro Memuru (Genel)
Diğer Lastik İmalat İşçileri	Aşçı	Forklift Operatörü
Büro Memuru (Genel)	Sekreter	Diğer Lastik İmalat İşçileri
Beden İşçisi (Temizlik)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Mekanik Bakım ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Temizlik)
Güvenlik Görevlisi	Ön Muhasebeci	Muhasebeci

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran beşinci meslek Büro Memuru (Genel) ve bu mesleği de takip eden diğer meslekler; Forklift Operatörü, Diğer Lastik İmalat İşçileri, Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) ve Muhasebeci meslekleridir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

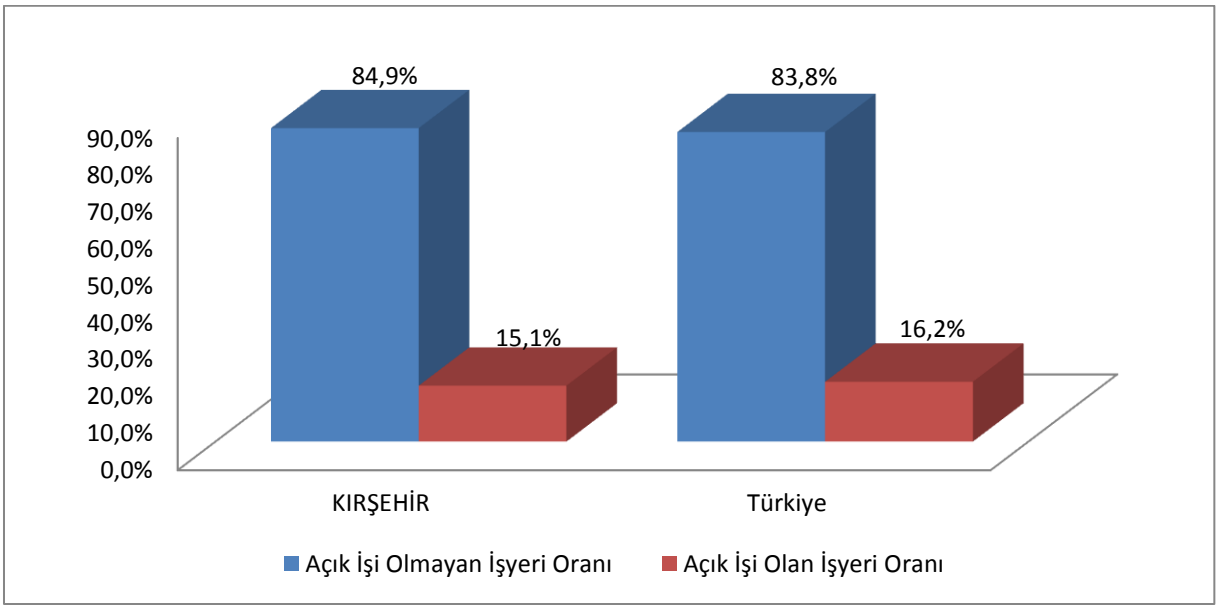

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 15,1'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına yakın olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir. Son dönemlerdeki mevzuat değişiklikleriyle uygulanması kolaylaşan İEP (İşbaşı Eğitim Programı) neticesinde hem Kırşehir'de hem de Türkiye genelinde açık iş sayılarının düştüğü düşünülmektedir. Bu durumun hem ilimizde hem de Türkiye genelinde açık iş sayısının düşmesine neden olsa da nitelikli işgücü yetişmesindeki önemi de azımsanmayacak derecededir.

Kırşehir ilinde 22 işyerinden 254 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Satır Etiketleri	Toplam Açık İş Sayısı
İmalat	226
İnşaat	6
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	17
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5
Kırşehir	**254**

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda da Türkiye verilerinde olduğu gibi İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 254 kişilik açık işin yüzde 88,8'i

tekabül eden 226 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü ve İnşaat sektörüdür.

Tablo 15'te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Satır Etiketleri	Açık İş Oranı	Açık İş Verme Oranı
İmalat	5,6%	33,3%
İnşaat	1,8%	3,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2,3%	31,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,9%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,8%	7,1%
Kırşehir	3,9%	15,1%

Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'ten de görüleceği üzere Kırşehir ilinde açık iş oranı yüzde 3,9 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Kırşehir ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 96 kişilik dolu kadronun yanında 4 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 5,6 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında ise İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki yaklaşık her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır. İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörünü yüzde 20 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve yüzde 7,1 ile İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

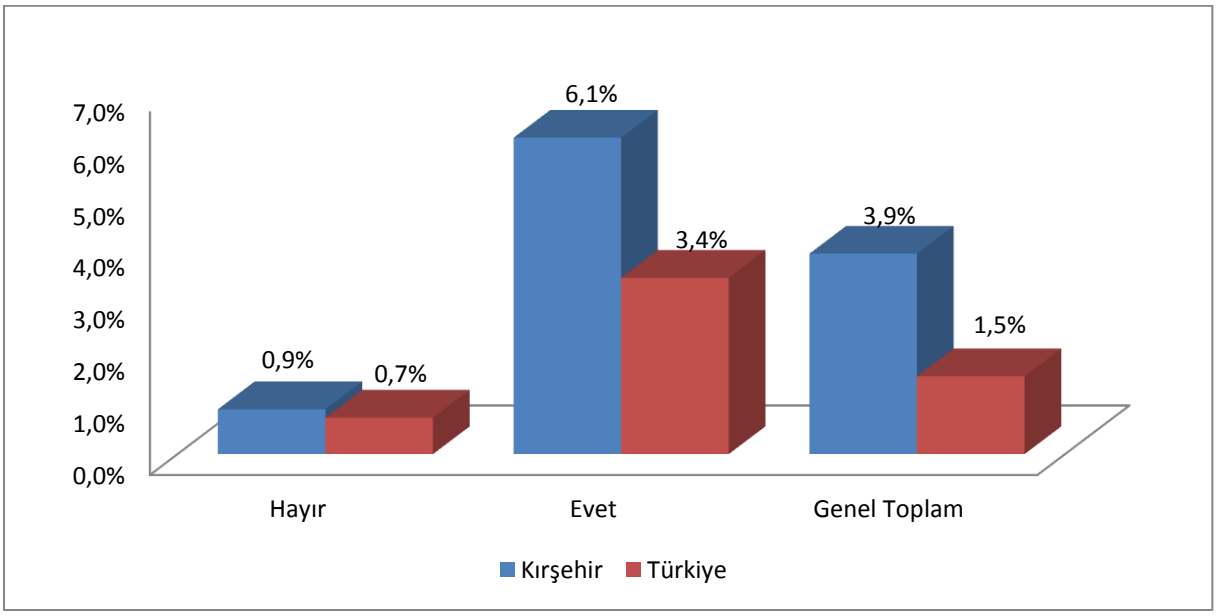

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 6,1; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,9 olarak gerçekleşmiştir. Kırşehir ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının üzerindedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

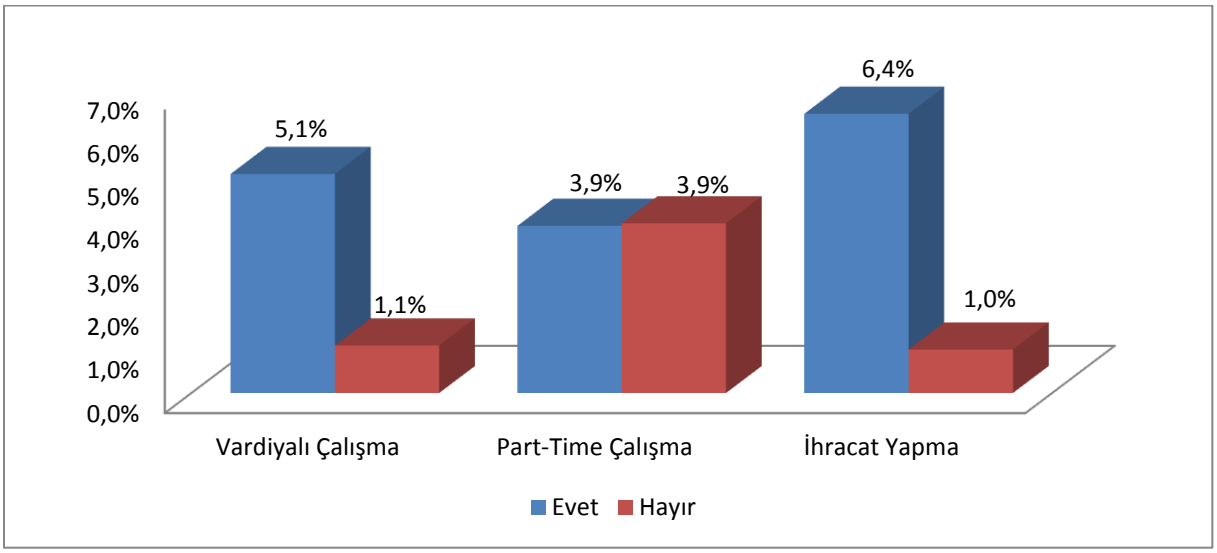

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 5,1 vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,1 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerinde açık iş oranı aynı olup yüzde 3,9 'dur. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 6,4, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

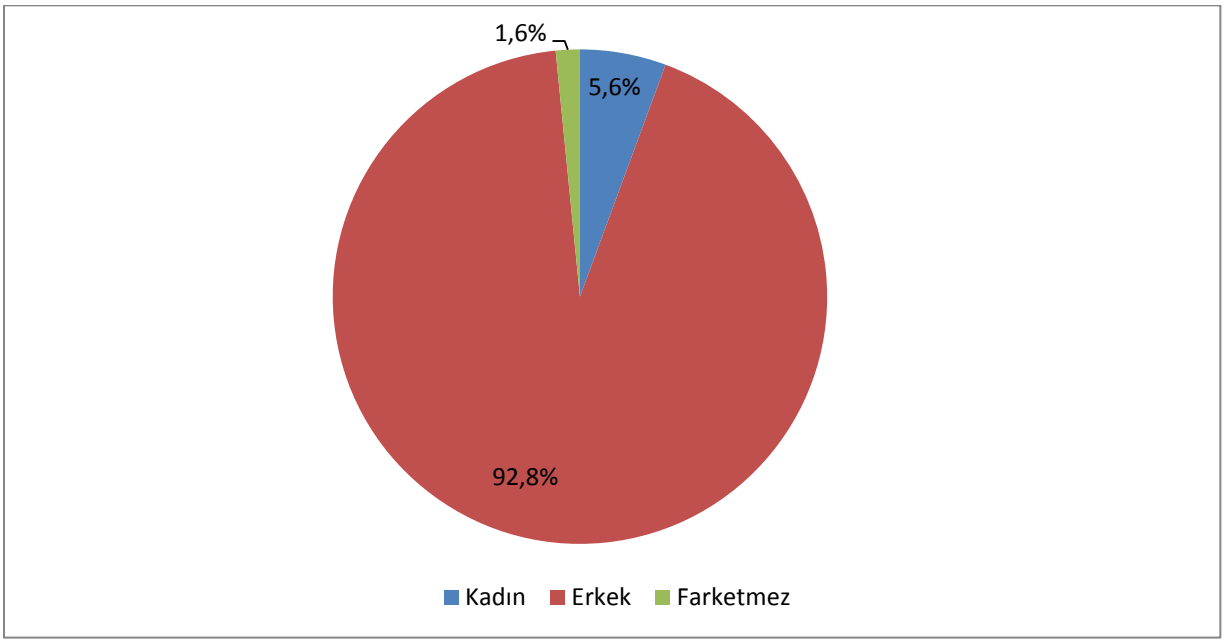

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18'de ise Kırşehir ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 92,8'inde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 5,6 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 1,6 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmasa da görüldüğü üzere Kırşehir ilinde açık işlerde erkek tercihinin fazla olduğu görülmektedir. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

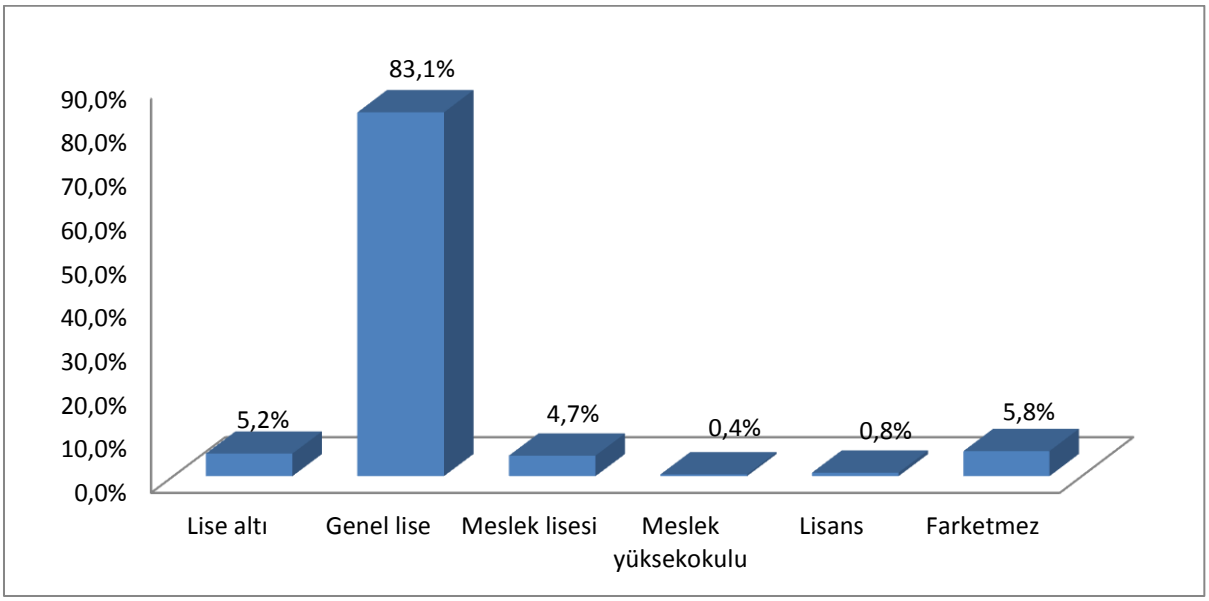

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Kırşehir ilindeki açık işlerin yüzde 89'unde işverenler asgari lise mezunu işgücü talep etmiştir. En fazla oranda ikinci ve üçüncü sıralarda bulunan eğitim düzeyleri ise fark etmez ve lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Kısaca açık işlerin büyük kısmında asgari lise mezunu personel arayışı görülmektedir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

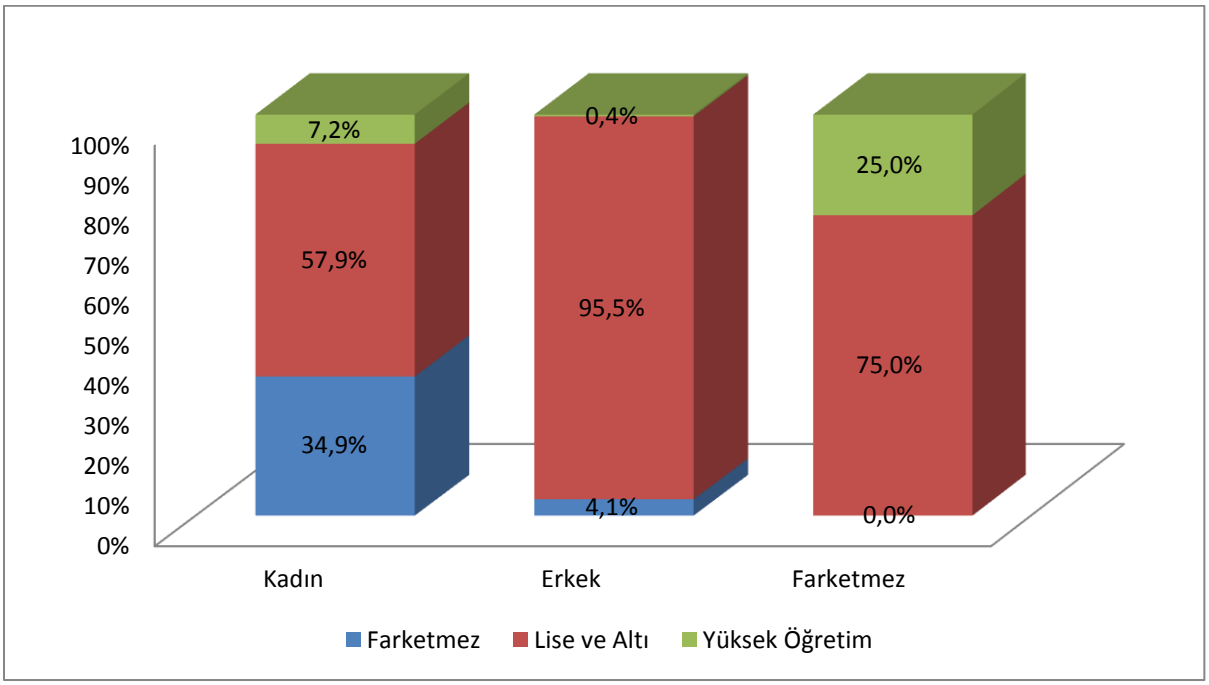

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiş, ayrıca yükseköğretim seviyesinde de kadın işgücü için çok az talepte bulunulduğu görülmüştür. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihine göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmektedir. Tablo 16'da Kırşehir ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Lise ve Altı	Yükseköğretim	Fark etmez
İmalat	98,2%	0,9%	0,9%
İnşaat	0,0%	0,0%	100,0%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	81,3%	6,3%	12,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Kırşehir	**93,0%**	**1,2%**	**5,8%**

Kaynak: İPA 2016

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece iki sektör bulunmaktadır. Bu sektörler İmalat ve Toptan Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörleridir. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektör ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörüdür.

Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki açık işlerin yüzde 81,3 gibi bir oranında lise ve altı eğitim düzeyi talebinde bulunulmuştur. Bu husus da aslında bu işlerin çok mesleki nitelik gerektirmeyen işler olduğunu ifade etmektedir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. İşverenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen sonucu değerlendirecek olursak, işverenlerin nitelikli lise ve üzeri mezuniyette personel bulamaması nedeniyle aradığı personelde eğitim seviyesini düşürme yoluna gitmektedir. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise inşaat sektörü olmuştur. İnşaat sektöründeki açık işlerin yüzde 100'ünde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu veri de bize inşaat işlerinde çalışacak mesleklerde yetişen personel olmadığını ve diğer bazı sektörlerde olduğu gibi bu sektörde de ilerleyen dönemlerde personel bulma, yetiştirme ve istihdam etme noktasında ciddi sıkıntılar olacağı düşülmektedir.

Açık işlerde işverenlerin mutlaka belirli bir eğitim seviyesinde talep verdikleri sektörler ise; İmalat, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

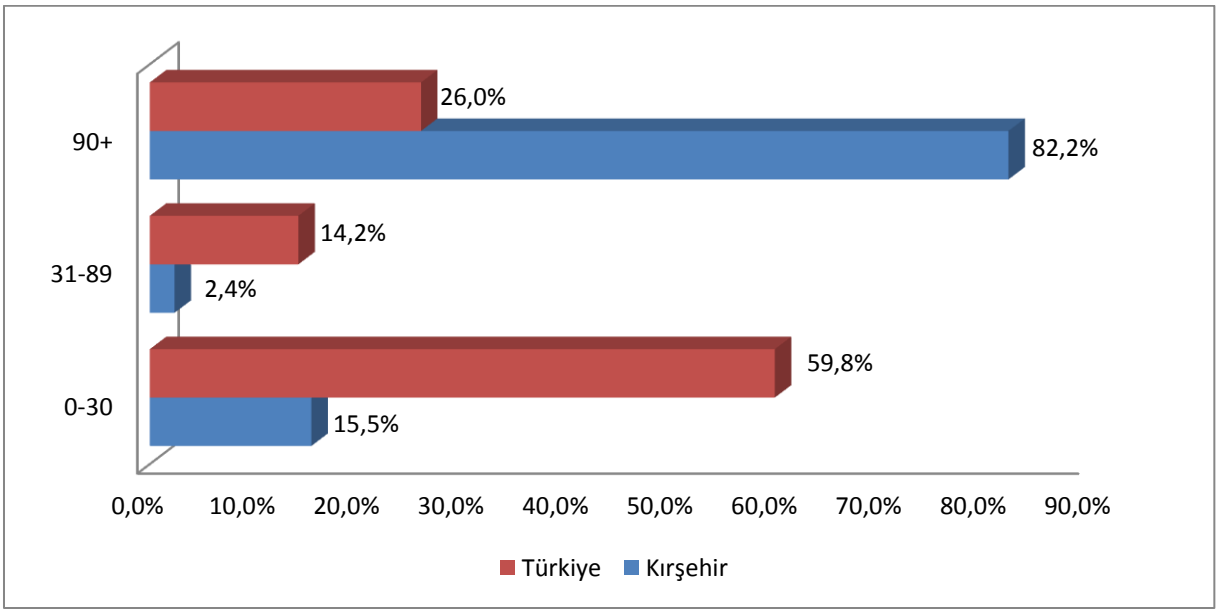

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Kırşehir ilinde açık işlerin yüzde 15,5'i 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre daha düşük olduğu görülmektedir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 2,4'dür. Bu oran da Türkiye geneline göre düşüktür. 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında da Kırşehir'de gerçekleşen oran Türkiye geneline göre oldukça yüksek çıkmıştır. Kırşehir ilinde açık işlerin Türkiye geneline göre daha uzun sürede karşılandığı söylenebilir. Yani Kırşehir'de yetişmiş personelin zor bulunması, nitelikli personel yetişmemesi ve nitelikli personel ihtiyacının çok olması aranan işgücünün karşılanmasını uzatmaktadır diyebiliriz.

Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Açık İş Arama Süresi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
0-30	65,1%	11,0%	100,0%	15,4%
31-89	0,0%	2,6%	0,0%	2,3%
90+	34,9%	86,4%	0,0%	82,1%

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerde arama süresinde 0-30 gün yüzde 65,1 oranında gerçekleşmiştir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 11 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda 31-89 gün arasında açık iş arama süresi bulunmazken erkeklerde yüzde 2,6 oranında gerçekleşmiştir. 90 gün ve daha fazla

süredir aranan açık işlerde erkekler kadınlara nazaran daha ön plandadır. Fakat en yüksek oranda herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmamış açık işlerde 0-30 gün yüzde 100 oranında gerçekleşmiştir.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

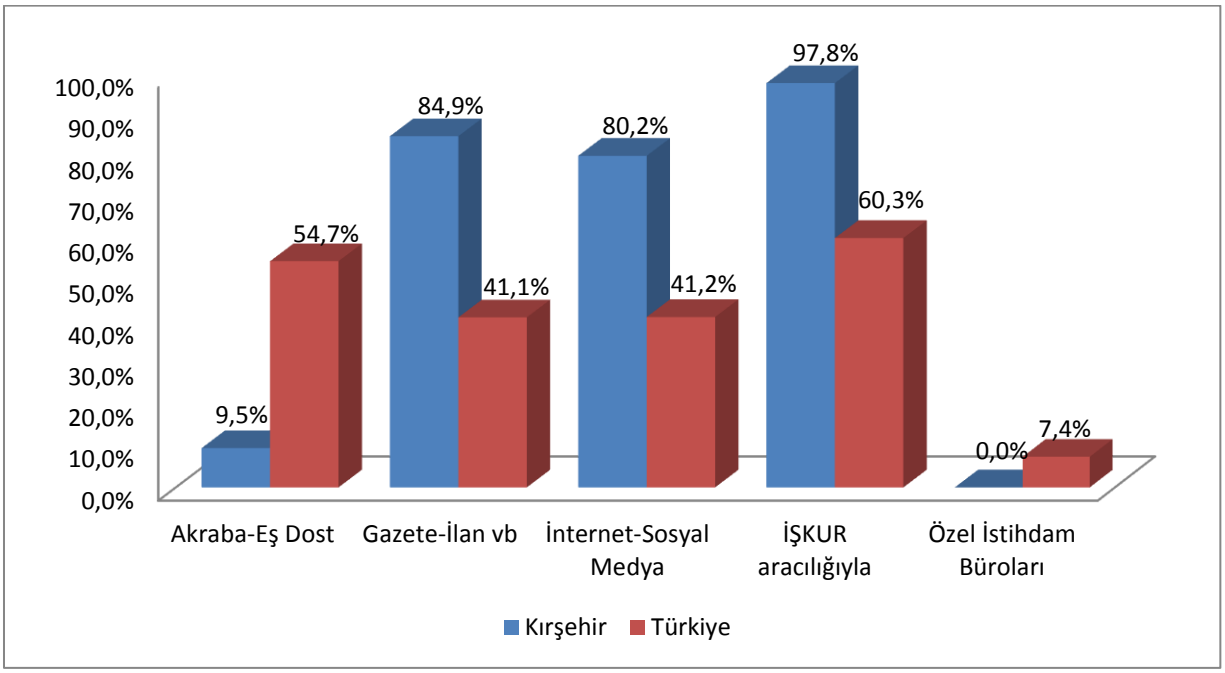

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22'de Kırşehir ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Kırşehir ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 97,8'i gibi büyük bir oranı İŞKUR'a verilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 60,3 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran değerlendirildiğinde Kırşehir'de İŞKUR'un çok etkin olduğunu ve işgücü piyasasında ciddi derece söz sahibi olup piyasadaki açık işlerin neredeyse tamamının İŞKUR aracılığıyla da yapıldığını göstermektedir. Bu çıkarımı elde ederken Kırşehir'de özel istihdam bürolarının olmaması da İŞKUR'un etkin hale gelmesinde etkili olmuştur. Kırşehir ilinde işverenler daha sonra yüzde 84,9 ile gazete-ilan vb. arama kanalını ve yüzde 80,2 ile internet-sosyal medya aracılığıyla arama kanalını kullanmıştır. Bu üç arama kanalı için rakamlara bakıldığında Kırşehir verilerinin Türkiye verilerinden yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi/Arama Kanalları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla
Lise Altı	46,2%	0,0%	22,7%	100,0%
Genel Lise	3,4%	94,5%	94,5%	100,0%
Meslek Lisesi	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Meslek Yüksekokulu	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Lisans	49,1%	0,0%	49,1%	100,0%
Fark etmez	65,9%	27,7%	0,0%	61,8%
Genel Toplam	**9,4%**	**84,9%**	**80,2%**	**97,8%**

Kaynak: İPA 2016

Meslek Lisesi ve Meslek Yüksekokulu eğitiminde talep edilen açık işlerde İnternet-Sosyal medya arama kanalı hiç kullanılmazken, iki eğitim seviyesi için de yüzde 100 gibi yüksek oranlarda İŞKUR arama kanalı kullanılmıştır olup Meslek Lisesi eğitim düzeyi için yüzde 100 gazete-ilan ve akraba-eş dost kanalları kullanılmıştır. Lise altı seviyelerinde de yine İŞKUR yüzde 100 oranda görünmektedir, yüzde 46,2'si Akraba-Eş Dost ve yüzde 22,7'si internet-sosyal medya aracılığıyla eleman aramaktadır. Genel lise talebinde de İŞKUR arama kanalı yüzde 100 oranda görünmektedir. Tablo yorumlandığında daha önce tespiti gerçekleştirilen İŞKUR'un işgücü piyasasındaki açık işler üzerindeki etkisinin daha net ortaya çıktığı görülmektedir.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla akraba-eş dost yöntemini arama kanalı olarak kullanmaktayken İŞKUR aracılığıyla sadece bu eğitim seviyesinde yüzde 61,8 oranla düşük kaldığını görmekteyiz.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

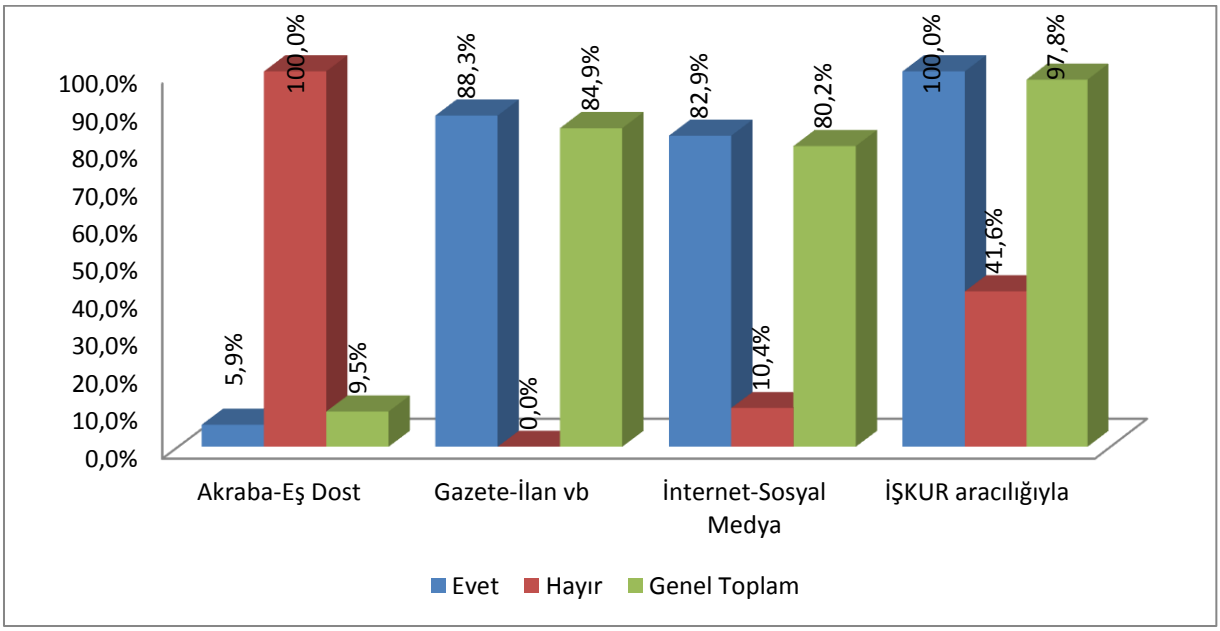

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 100 gibi önemli bir oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu oran İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri için yüzde 41,6'da kalmıştır. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması

Beceriler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	1	1	1
Takım Çalışması	4	2	2	2	2
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	8	3	3	3	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	4	4	4	4
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	6	*	5	5
Bilgisayar kullanımı	6	*	*	6	6
İletişim ve İfade Yeteneği	5	7	*	7	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	5	*	8	8

Kaynak: İPA 2016
*Sembolü o hücrede veri olmadığını göstermektedir.

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Kırşehir ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Takım Çalışması ve daha sonra, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Bilgisayar kullanımı, İletişim ve İfade Yeteneği ve Satış ve Pazarlama Becerisi becerisi gelmektedir.

Fiziki ve Bedensel Yeterlilik sadece akraba eş-dost arama kanalı için ilk sırada değil ikinci sırada yer almıştır. Diğer bütün arama kanalları için bu beceri hep ilk sırada yerini almıştır.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3
Hizmet ve Satış Elemanları	14
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	6
Profesyonel Meslek Mensupları	2
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	5
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	220
Genel Toplam	**254**

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 86,4'dir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 21'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Kırşehir ili için tespit edilen yüzde 3,9 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek oranda yüzde 10,7 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Hizmet ve Satış Elemanları ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar gelmektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grupları	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	2,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,4%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,6%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	10,7%
Yöneticiler	0,0%
Genel Toplam	**3,9%**

Kaynak: İPA 2016

Özellikle Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	75,0%	1,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	57,9%	2,3%	0,0%	5,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	42,1%	0,0%	0,0%	2,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,4%	25,0%	0,8%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	2,1%	0,0%	2,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	2,1%	0,0%	2,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,0%	93,1%	0,0%	86,4%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2016

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 57,9 oranında Hizmet ve Satış Elemanları; yüzde 42,1 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda istihdam etmek

istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise daha fazla meslek grubunda olduğu görülmektedir. Örneğin; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda kadın işgücü tercihinde bulunulan açık işlerde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 93,1'i bu meslek grubunda verilmiştir.

Tablo 23'te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmiştir. Daha sonra ise Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), daha sonra İletişim Satış ve Pazarlama becerileri önemlidir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensupları aranılan becerilerde ise ilk sırada Bilgisayar kullanımı becerisi gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışması, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerileri gelmektedir.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Bu beceriyi sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması ve İletişim ve İfade Yeteneği becerileri takip etmektedir.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceriler	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	4	1	*	2	1	1	1
Takım Çalışması	*	7	*	2	3	3	2	2
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	*	8	*	5	*	2	3	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	*	6	2	3	1	5	4	4
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	1	4	4	*	*	6	5
Bilgisayar Kullanımı	1	5	3	1	*	*	*	6
İletişim ve İfade Yeteneği	*	2	*	*	4	4	5	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	*	3	*	*	*	6	*	8

Kaynak: İPA 2016

*Sembolü o hücrede veri olmadığını göstermektedir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	62,0%	15,2%	0,0%	100,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	20,0%	0,0%	60,0%	100,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	79,4%	0,0%	100,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	4,8%	95,5%	91,0%	97,4%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; her meslek grubunda İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığını tüm meslek gruplarında görmekteyiz.

Bu tabloda öne çıkan bir diğer husus arama kanalları içinde meslek grupları bazında en yüksek oranda kullanılan iki arama kanalı bazısında yüksek oranlı üç arama kanalı mevcuttur. Bu durum bize işverenlerin meslek gruplarına göre arama kanallarını değiştirdikleri farklı arama kanalları aracılığıyla personel aradıklarını göstermiştir. Fakat her meslek grubunda da İŞKUR'un arama kanalı olarak ilk sırada çıkması ilimizdeki işverenlerin İŞKUR ile diyaloğunun iyi olduğunu, kurumun piyasa üzerindeki etkinliğinin oldukça fazla olduğunu göstermektedir.

Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması

Satır Etiketleri	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Takım Çalışması	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	Bilgisayar kullanımı	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi
Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)	1	2	3	*	*	*	*	*
Forklift Operatörü	1	3	2	*	*	*	*	*
Kasiyer	*	3	*	5	1	2	4	*
Mekanik Bakım Onarımcısı	1	3	2	*	*	*	*	*
Şoför-Yük Taşıma	2	3	*	1	4	*	*	*
Büro Memuru (Genel)	2	*	*	*	3	1	*	*
Gaz Altı Kaynakçısı	2	3	*	1	*	*	*	*
İş Makineleri Operatörü		*	*	1	*	*	*	*
Beden İşçisi (Temizlik)	1	*	*	*	*	*	*	*
Mobilya Satış Elemanı	3	*	*	*	*	*	2	1

Kaynak: İPA 2016

*Sembolü o hücrede veri olmadığını göstermektedir.

Tablo 25'te Kırşehir ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar) ve Forklift Operatörü mesleklerine becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yer almaktadır. Kasiyer mesleği için ise Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerisi ikinci olarak ise Bilgisayar Kullanımı becerisi talep edilmiştir. İş Makineleri Operatörü mesleği için sadece Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi, talep edilmiştir.

Büro Memuru (Genel) mesleğinde istenen becerilerde ilk sırayı Bilgisayar Kullanımı ikinci sırayı ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik almaktadır.

Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Genel Toplam
Kasiyer	Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)	Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)
Beden İşçisi (Temizlik)	Forklift Operatörü	Forklift Operatörü
Mobilya Satış Elemanı	İş Makineleri Operatörü	Kasiyer
Büro İşçisi	Şoför-Yük Taşıma	İş Makineleri Operatörü
*	Mekanik Bakım Onarımcısı	Beden İşçisi (Temizlik)
*	Gaz Altı Kaynakçısı	Şoför-Yük Taşıma
*	Garson (Servis Elemanı)	Mekanik Bakım Onarımcısı
*	Oto Satış Elemanı	Gaz Altı Kaynakçısı
*	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Büro Memuru (Genel)
*	Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	Mobilya Satış Elemanı

Kaynak: İPA 2016

*Sembolü o hücrede veri olmadığını göstermektedir.

Kırşehir ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Forklift Operatörü, Kasiyer, İş Makineleri Operatörü, Beden İşçisi (Temizlik), Şoför-Yük Taşıma, Mekanik Bakım Onarımcısı, Gaz Altı Kaynakçısı, Büro Memuru (Genel)ve Mobilya Satış Elemanıdır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Kasiyer, Beden İşçisi (Temizlik), Mobilya Satış Elemanı, Büro İşçisi meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Forklift Operatörü, İş Makineleri Operatörü, Şoför-Yük Taşıma, Mekanik Bakım Onarımcısı, Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Oto Satış Elemanı, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı meslekleridir.

Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler

Beceriler	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	1	1
Takım Çalışması	5	2	4	2
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	*	3	5	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	7	4	6	4
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	1	6	2	5
İletişim ve İfade Yeteneği	4	5	*	6
Bilgisayar kullanımı	3	8	3	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	7	*	8

Kaynak: İPA 2016

*Sembolü o hücrede veri olmadığını göstermektedir.

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci öncelik de Hesap Yapabilme(Analitik Beceri)becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Kırşehir ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

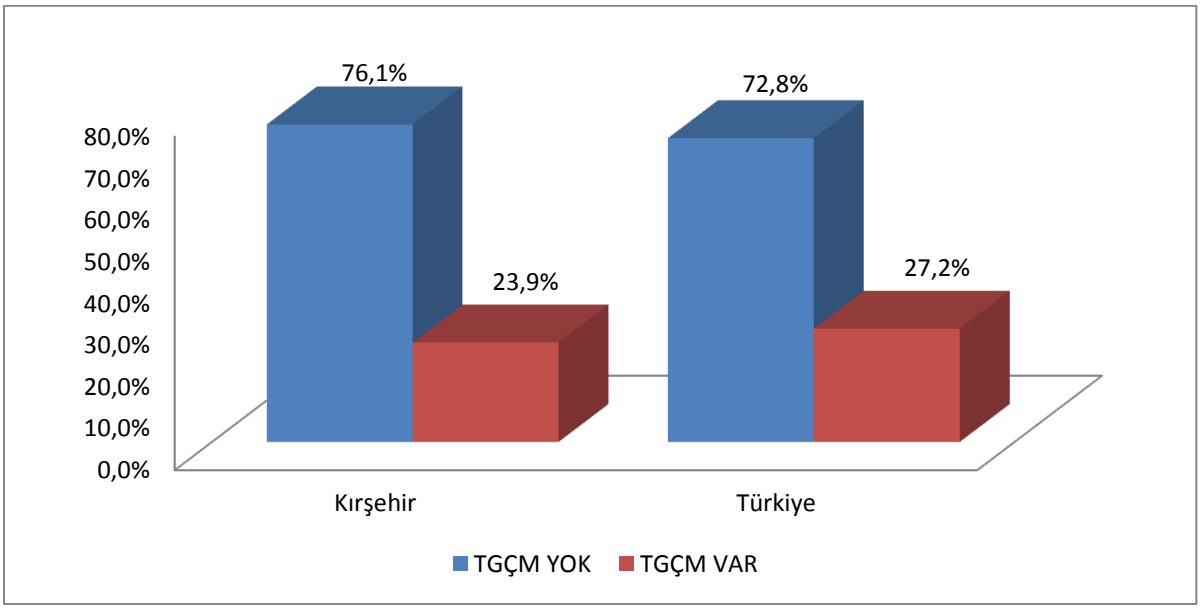

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Kırşehir ilinde ise 20+ istihdamlı 143 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 34 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 76,1 ile Kırşehir ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre ElemanTemininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

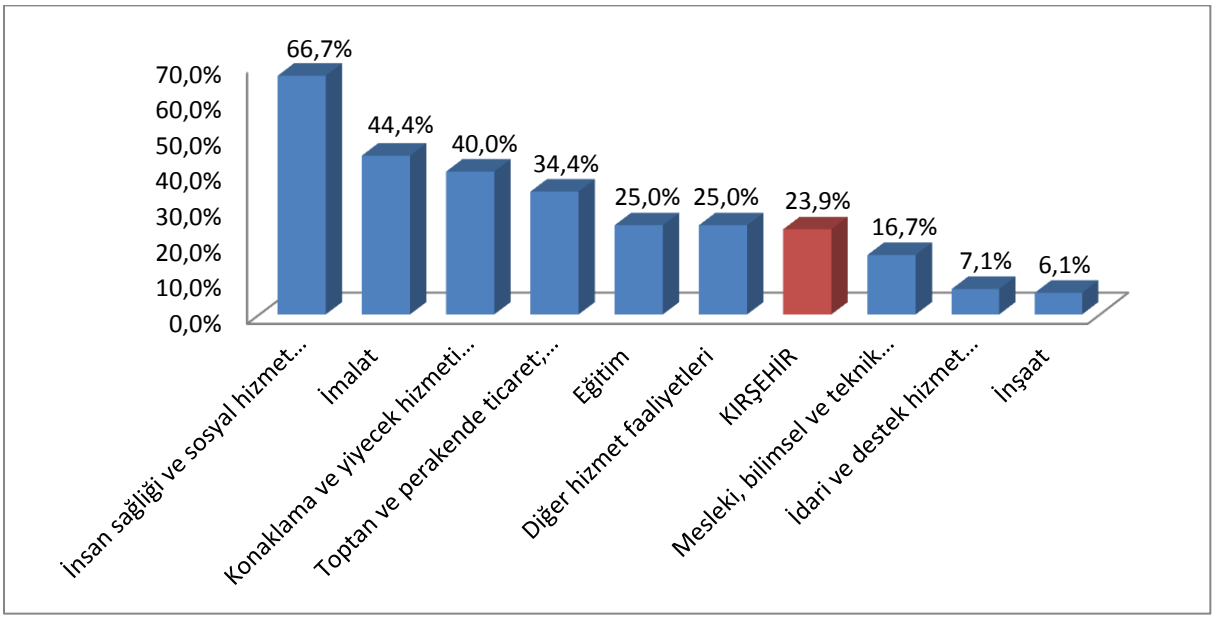

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Ulaştırma ve Depolama, Bilgi ve İletişim, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	240
Toptan Ve Perakende Ticaret	33
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8
İnşaat	8
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	5
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3
Eğitim	2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	1
Genel Toplam	**302**

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde farklı mesleklerde 302 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat sektörü ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Kırşehir ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 90'ını oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Kırşehir ilinde toplam çalışanların yüzde 72 'si bu sektörlerde çalışmaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı

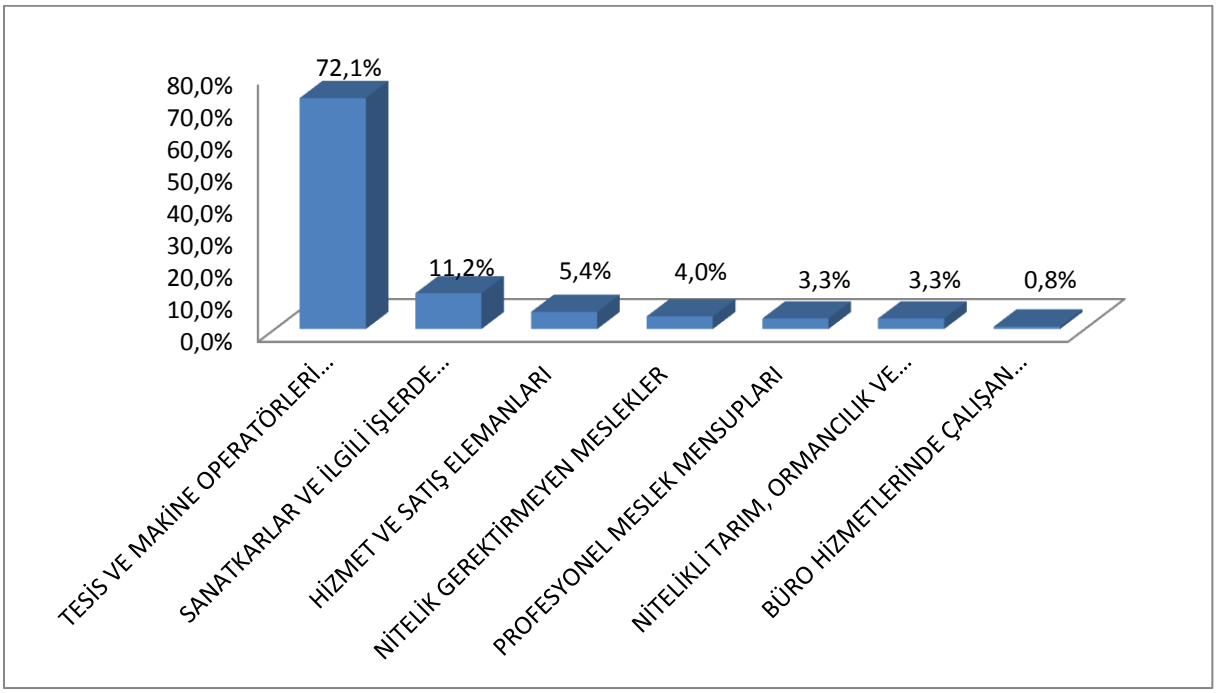

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 217 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 72,1'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Kırşehir ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir.

Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslekler	TGÇM Dağılımı
Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)	66,1%
Şoför-Yük Taşıma	3,3%
Örtü altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	3,3%
Beden İşçisi (Genel)	2,3%
Garson (Servis Elemanı)	2,2%
İş Makineleri Operatörü	1,8%
Kasap	1,7%
Temizlik Görevlisi	1,6%
Mobilya Döşeme Ustası	1,6%
Cam Mamul İmalatçısı	1,0%

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 200 kişi ile Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 10'ar kişi ile Şoför-Yük Taşıma ve Örtü altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı) meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Şoför-Yük Taşıma, Kasap mesleklerinin yine değişmeyerek ilk on meslek içinde yer aldıkları görülmektedir.

Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), İş Makineleri Operatörü, Şoför-Yük Taşıma, Temizlik Görevlisi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

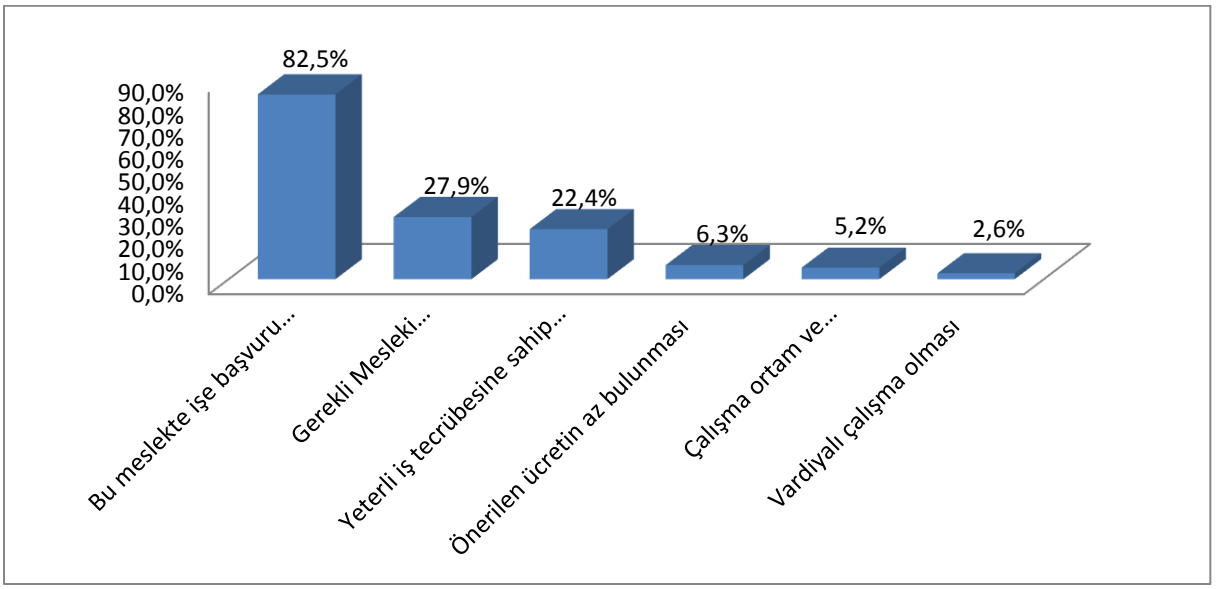

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı sırasında da 3. sırada yer almaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta bir çoğunun aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da arz ve talep dengelenmiş olacaktır.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

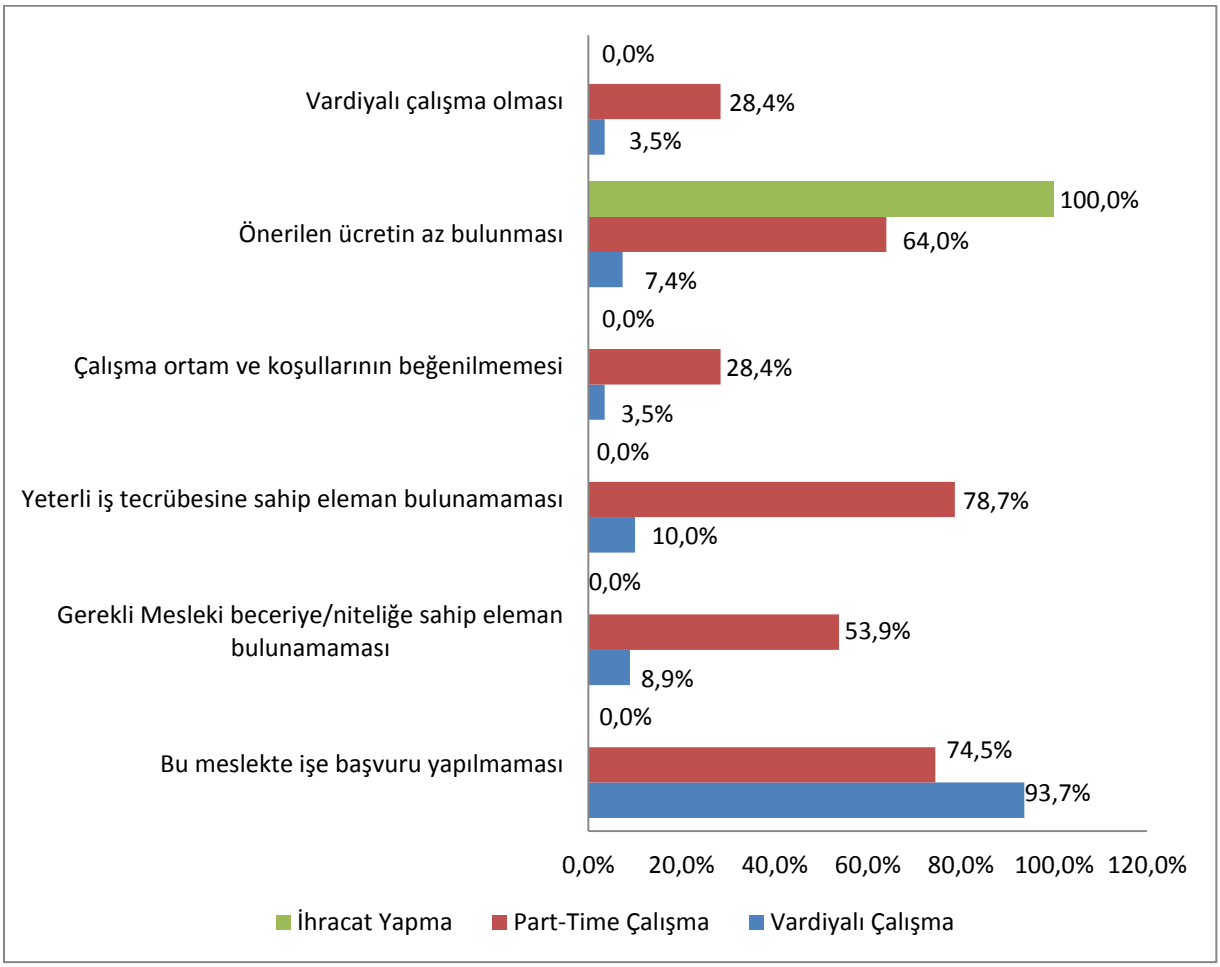

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu nedene ilişkin oranının yüzde 0 olarak çıkmıştır. Yani ihracat yapan işyerlerinde TGÇM nedenleri arasında bu yoktur bu işyerlerinden yüzde 100 oranla önerilen ücretin az bulunması ilk sırada yer almaktadır. Zaten ilimizde ihracat yapan firma sayısının az olması bu sonucu ortaya çıkarmıştır. Part-time çalışma yapan işyerlerinin TGÇM nedenlerine bakıldığında ilk sırayı alan nedenin yüzde 78,7 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir bunu sırasıyla yüzde 74,5 ile bu meslekte işe başvuru yapılmaması, yüzde 64 ile önerilen ücretin az bulunması nedenleri gelmektedir.

Tablo 30: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Satır Etiketleri	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	49,3%	100,0%	68,9%	37,0%	49,8%	37,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	0,0%	58,3%	0,0%	58,3%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	29,9%	60,1%	60,1%	0,0%	10,0%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	72,2%	94,1%	63,1%	5,9%	3,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	92,8%	8,2%	5,6%	3,5%	0,9%	0,9%
Genel Toplam	**82,5%**	**27,9%**	**22,4%**	**5,2%**	**6,3%**	**2,6%**

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni en çok tercih edilen nedenlerdendir. Bunun yanı sıra Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Yöneticiler meslek grupları için ise eleman temininde güçlük çekme nedenlerinin Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması yüzde 100 olarak dikkat çeken diğer bir husustur. Hizmet ve Satış Elemanlarında Temininde Güçlük Çekme Nedenleri olarak tüm durumların etkili olduğu görülmektedir.

Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	19,6%	100,0%	100,0%	19,6%	19,6%	19,6%
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	53,7%	100,0%	100,0%	53,7%	53,7%	53,7%
İş Makineleri Operatörü	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kasap	60,4%	100,0%	79,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Temizlik Görevlisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mobilya Döşeme Ustası	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Cam Mamul İmalatçısı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Mobilya Döşeme Ustası, Cam Mamul İmalatçısı meslekleri olmak üzere toplam on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin yüzde 100 oranında Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması olduğu görülmektedir. Şoför-Yük Taşıma, Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı), Garson (Servis Elemanı), İş Makineleri Operatörü, Kasap, Mobilya Döşeme Ustası, Cam Mamul İmalatçısı mesleklerinde temininde güçlük çekme nedeni olarak Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yüzde 100 olarak dikkat çekmektedir. Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar) mesleğinde

temininde güçlük çekme nedeni olarak sadece Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni yüzde 100 olarak çıkmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Kırşehir ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Kırşehir ilinde işverenlerin yüzde 13,6 'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Kırşehir 'de bu sayı 1'e inmiş olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke geneli ile benzerlik göstererek yüzde 2,3 olarak öngörülmüştür.

Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	18,5%	0,0%	22,2%	59,3%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	6,1%	3,0%	42,4%	48,5%
Toptan Ve Perakende Ticaret	20,7%	3,5%	27,6%	48,2%
Ulaştırma Ve Depolama	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	0,0%	40,0%	60,0%
Bilgi Ve İletişim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	0,0%	16,7%	0,0%	83,3%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	21,4%	0,0%	57,1%	21,4%
Eğitim	25,0%	0,0%	12,5%	62,5%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	33,3%	0,0%	0,0%	66,7%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	75,0%	25,0%
Genel Toplam	**13,6%**	**2,3%**	**34,5%**	**49,5%**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Eğitim, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde olduğu görülmektedir. Özellikle İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerindeki mevcut işyerlerinin yaklaşık üçte biri istihdamın artacağı yönünde tahminde bulunması, bu sektörlerin önümüz yıl Kırşehir'de işgücü piyasasında önemli ölçüde dalgalanmalar oluşturabileceğini göstermektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Ulaştırma ve depolama sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İmalat	211	5,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	9	1,3%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	21	3,5%
İnşaat	1	0,4%
Eğitim	3	1,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3	2,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-12	-13,2%
Genel Toplam	**237**	**3,7%**

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 2,8 artacağı beklenmekte olup Kırşehir 'de ise bu oran, yüzde 3,7 olup ülke genelinden yüksek bir orandır.

Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Madencilik Ve Taş Ocakçılığı ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı sektörleri dışındaki tüm sektörlerde artış tahmin edilmektedir. Sayısal olarak artışın daha fazla İmalat sektöründeki artıştan kaynaklanacağı öngörülmektedir. Öyle ki Kırşehir 'de beklenen 237 kişilik istihdam artışının yüzde 90'dan fazlasının bu sektörde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, bu sıralamayı değiştirmektedir. Öyle ki en yüksek net istihdam değişimi ve net istihdam oranı İmalat sektöründe ait iken Mesleki ve Bilimsel Teknik Faaliyetler sektöründeki net istihdam değişimi -12 ve net istihdam değişim oranı ise yüzde -13,2 ile negatif yönde seyredeceği görülmektedir.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişimi Oranı(NİDO)
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	210	11,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	23	2,5%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	10	1,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	4	0,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-1	-0,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-1	-0,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	-8	-1,4%
Genel Toplam	**237**	**3,7%**

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Kırşehir ilinde ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ilk sırada yer almıştır. Sayısal olarak en çok artış sırasıyla Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında beklenmektedir. Bu üç meslek grubunun net istihdam artış beklentisinin toplamı, Kırşehir ilinde beklenen tüm artışın nerdeyse tamamına yakınını oluşturmaktadır.

En az artış beklentisi ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları olup tüm artışın yalnızca yüzde 0, 8'ini oluşturmaktadırlar.

Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar)	İnşaat Mühendisi
Beden İşçisi (Temizlik)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Soğuk Demirci
Temizlik Görevlisi	İletişim Danışmanı
Dekoratif Cam İmal İşçisi	Satış Destek Personeli
Sıvacı	İnşaat Bekçisi
Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	Elektrik Teknikeri
Diğer Öğretmenler	*
Cam Mamul İmalatçısı	*
Kamyon Şoförü	*

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Beden İşçisi (Temizlik), İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Temizlik Görevlisi, Dekoratif Cam İmal İşçisi, Sıvacı, Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Diğer Öğretmenler, Cam Mamul İmalatçısı ve Kamyon Şoförü meslekleridir. Kırşehir ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam azalış olması beklenen meslekler ise sırasıyla İnşaat Mühendisi, İnşaat Kalıpçısı (Ahşap), Soğuk Demirci, İletişim Danışmanı, Satış Destek Personeli, İnşaat Bekçisi ve Elektrik Teknikeri meslekleridir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle) ve Sıvacı meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Kırşehir ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bunun yanı sıra Kırşehir ilinde istihdam artışı beklenen Satış Danışmanı mesleği ile Kamyon şoförü meslekleri, Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinde de istihdam artışı beklenen ilk on meslek içerisinde yer almaktadır. Bu minvalde hem Kırşehir ili için hem de ülke geneli için bu mesleklerde daha fazla istihdam sağlanacağı öngörülmektedir.

Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

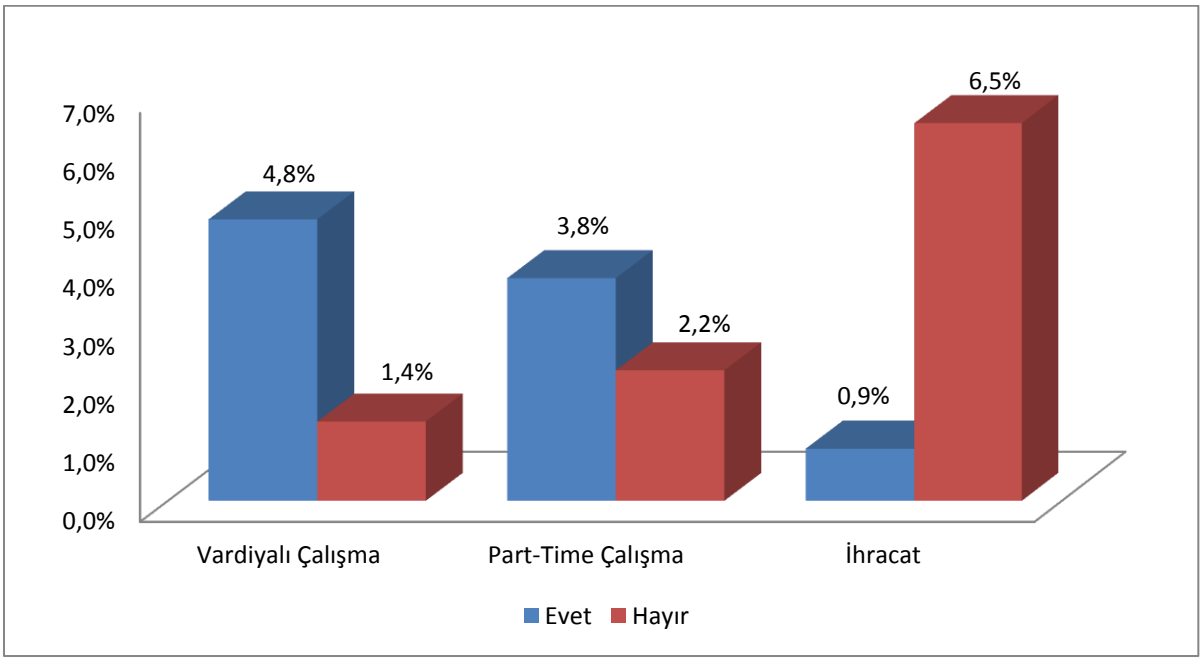

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma ve part-time çalışma olmak üzere iki özelliğe sahip işverenlerin benzer eğilimler sergilediğini görmekteyiz. İhracat sektöründe ise net istihdam değişim oranlarında hayır cevabının daha fazla oranda yer aldığı görülmektedir. Bunun nedenini Kırşehir ilinde ihracat yapan firma sayısının azlığına bağlayabiliriz. Kırşehir ili için yüzde 3,7 olan net istihdam değişim oranı, bu üç özelliğe sahip işyerlerinin iki türünde daha yüksek ihracat yapan işyerlerinde daha düşük olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerleri için ülke geneli yüzde 2,8 net istihdam değişim oranından, bu üç özellikten birine sahip olan işyerlerinin net istihdam değişim oranları, daha düşük olarak hesaplanmıştır.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

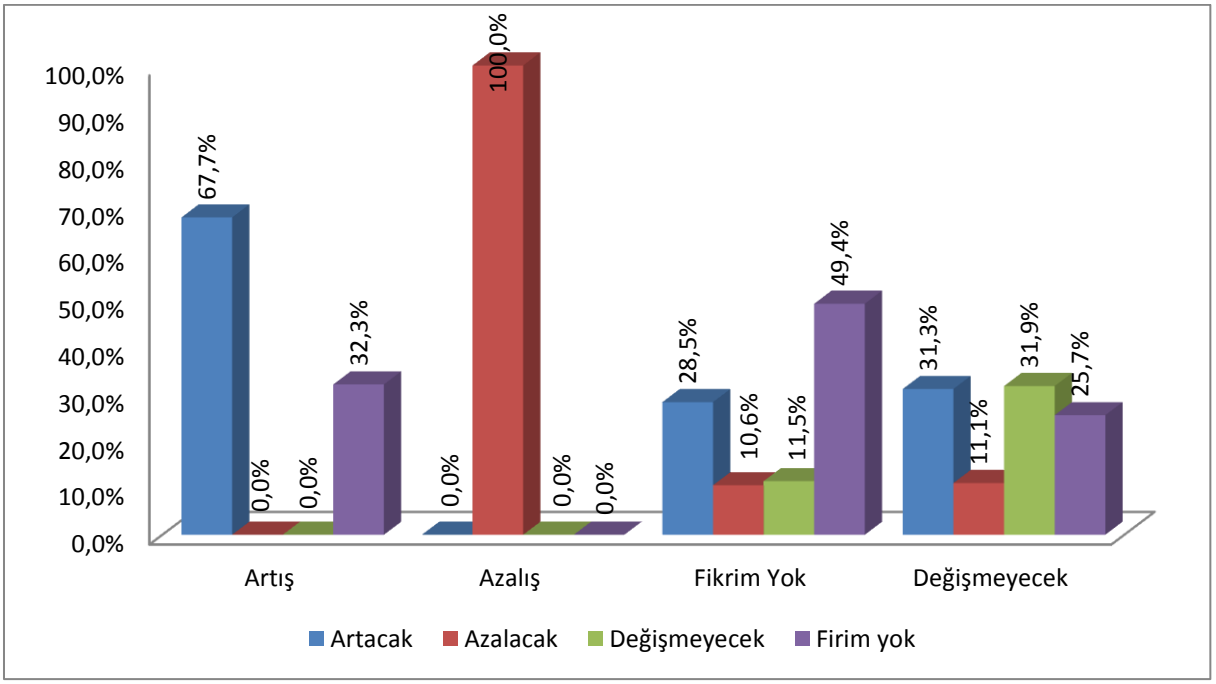

Kaynak: İPA 2016

Kırşehir ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin büyük oranda birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir. Bir yıl sonrası için istihdam artışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 13,6'sını oluşturmaktadır. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 67,7 'sinin beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken azalış beklenmediği görülmektedir. Buradan işverenlerin yüzde 13,6'sının önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken uzun vadede azalış beklememekte oldukları anlaşılmaktadır.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 2,3'ünü oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 100'ü beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenler beş yıl sonrası için istihdam artışı beklememektedir.

Önümüzdeki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenler, toplam işverenlerin yüzde 34,5 'unu oluşturmaktadırlar. Bunlardan yüzde 31,9'luk kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

İşverenlerin yüzde 49,5'luk kısmı ise bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 49,4'ü uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Kırşehir ili işgücü piyasası analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki uyumsuzluktur. Uyumsuzluğu ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Sağlıklı, değişen şartlara göre ihtiyaca cevap verebilecek sosyo–ekonomik politika yapmak, toplumsal ve ekonomik hayat hakkında güncel ve doğru bilgiye sahip olmayı gerektirir. Böylece içinde bulunan durum ve ileriki zamanda gerçekleşmesi muhtemel yönler tespit edilince, buna karşı ne gibi önlem alınabileceğini belirlemek de kolay ve başarılı olacaktır.

Kırşehir ili işgücü piyasası analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik aktif işgücü programlarına yön vermektir. Bu doğrultuda kullanılacak parametreler işgücü arz ve talep boyutu ele alınmıştır.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Kırşehir'deki özel sektörde faal olan 20+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Kırşehir'de tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Kırşehir ilindeki 20+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. 2015 yılındaki çalışmada 10+ çalışanı olan 349 işyeri ve 2-9 arası çalışanı olan örneklem yöntemiyle seçilmiş 13 işyeri olmasına rağmen 2016 yılında 20+ çalışanı olan 154 işyeri ziyaret edilmesi planlanmış, bu işyerlerinden 135 işyerine bilgi formu uygulanmıştır.

Araştırma sonuçlarına olumsuz katkı yapan durumlardan biri işgücü piyasasının kayıt dışı çalışma oranının yüksek olmasıdır. Bu durum işverenlerin çalışanlara yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri sonucunu doğurmuş bu da araştırmayı olumsuz etkilemiştir.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da meslekler sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen talep araştırması bugüne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Kırşehir ilinde 2015 yılı verilerine 9.694 açık iş bulunmaktadır. İlimiz genelinde 4.926 kişi işe yerleştirilmiş; ilde en çok işe yerleştirilen meslek Beden İşçisi (Genel) mesleğidir.

İlimizde eleman temininde güçlük çekilen sektörlerin başında İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri gelmektedir. Temininde güçlük çekilen meslekler ise sırasıyla Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Şoför-Yük Taşıma ve Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi (Seracı)'dir.

Kırşehir İli işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 30 Nisan 2017 ile net istihdam artış beklenen beş meslek Lastik Üretim Operatörü (Motorlu Taşıtlar), Beden İşçisi (Temizlik), İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Temizlik Görevlisi ve Dekoratif Cam İmal İşçisidir. Çalışma kapsamında 30 Nisan 2017 ile net istihdam azalışı beklenen 5 meslek İnşaat Mühendisi, İnşaat Kalıpçısı (Ahşap), Soğuk Demirci, İletişim Danışmanı ve Satış Destek Personelidir.

İlimiz işgücü piyasasında iş arama kanalları arasında Kurumumuzun çok önemli bir rolü vardır. Bu bağlamda gerek devlet kurumları gerekse işveren ve çalışan olarak bütün taraflara bazı sorumluluklar düşmektedir.

İŞKUR olarak işsizleri istihdama dahil edecek şekilde aktif işgücü programlarını daha da yoğunlaştırmalıyız. Kente ilişkin projelerde "istihdam odaklılık" benimsenmeli, işgücü piyasasında hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları arttırılmalı Kırşehir genelinde istihdam artırıcı yatırımların yapılması yönündeki faaliyetler yoğunlaştırılmalıdır. İlde meslek seçimi aşamasındaki öğrencilere yönelik meslek danışmanlığı hizmeti daha da arttırılmalıdır.

Kamu ve özel kesim işverenleri, istihdama süreklilik ve istikrar kazandırmak adına özellikle, teknoloji değişiminin gündeme geldiği durumlarda mevcut personeli eğiterek ve yetiştirerek mal ve hizmet üretiminde kaliteyi arttırabilir.

Çalışanların sorumluluğu noktasında yapması gerekenler ise; işten çıkarılmalarını önleyecek şekilde verimli ve uyumlu çalışmaları, azimli ve istekli olma, işyerinde kullanılacak yeni teknolojileri takip ederek gelişime kendini uyumlaştırma sürekli kendi gelişimine çaba harcamalıdır.

Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünün çalışmaları ilerleyen dönemlerde de artarak devam edecektir. Bu noktada işverenlerimizin bu çalışma kapsamında kendilerini ziyaret eden kurumumuz çalışanlarına gerekli bilgiyi vermeleri, doğru ve sağlam işgücü yetiştirme politikalarının oluşturulmasında çok büyük destek olacaktır. Kurumumuzun gerçekleştirdiği işgücü piyasası araştırmasının aktif işgücü programlarının ekonominin ihtiyaçlarına göre uygulanmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

Işyerinin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

CADDE/SOKAK :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı: ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayır ise 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐ Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐ Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Aritmetik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık Işiniz Için Ne Kadar Süredir Eleman Arıyorsunuz? 1. 0-30 Gün 2. 31-89 Gün 3. 90+ Gün
				1	2	3	1	2	3	

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10)30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ ➡ **12.Soruya Geçiniz.**

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADIYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	84	26	375	485
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613

GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366
İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792
KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968
KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371
KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186

SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	**11.531**	**4.684**	**72.751**	**88.966**

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat

G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer

almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin

değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ \text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ \text{İ}stihdam}{Toplam\ \text{İ}stihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{ü}st\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
KIRŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Medrese Mah. 62. Sok. No:3 Merkez/KIRŞEHİR
Tel: 0 386 213 12 20 **Faks:** 0 386 213 3375
Web: www.iskur.gov.tr **E-posta:** iskurkirsehir@iskur.gov.tr